

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED.
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XVI. ÉVFOLYAM, 106. SZÁM.

Debrecen, 1939 május 10 szerda

ARA: 12 FILLER

Irja alá a Vásáry-párt ajánlási ívét dr Hadházy Zsigmond közjegyzőnél Piac ucca 43 (Svetits palota)

A pápa békeakciója

Felkérte Anglia, Francia, Olaszország, Németország és Lengyelország miniszterelnökeit és külügyminisztereit, hogy Vatikánvárosban békeértekezleten üljenek össze — Palotáját, tisztviselőkarát az értekezlet rendelkezésére bocsátotta

Páris, május 9. Megerősítik a hírt, hogy a Szentszék Franciaországot, Angliát, Németországot, Olaszországot és Lengyelországot konferenciára hívta meg, hogy ezen oldják meg a német-lengyel ellentétet. Danzig és a korridor kérdése kerülne elsősorban szóba az értekezleten.

A nagyhatalmak között már folyik a vélemények kicserélése erről a javaslatról. Hír szerint a párisi, berlini, római és varsói pápai nunciások már megfelelő diplomáciai lépést is tettek ebben az ügyben.

Páris, május 9. A Le Temps értesülése szerint a berlini pápai nuncius Hitlerrel folytatott megbeszélése során azt javasolta, hogy Ribbentrop utazzon Rómába eszméserek folytatása céljából. Arról még nincs hír, hogy a német kormány elfogadta-e a Szentszék indítványát.

A Paris Soir úgy értesül, hogy a Szentszék diplomáciai képviselői nemcsak Párisban és Berchtesgadenben, hanem Európa több fővárosában is lépéseket tettek s igen határozot javaslatokat hoztak szövegére. A Szentatya felkérte Angliát, Franciaországot, Németországot, Olaszországot és Lengyelországot miniszterelnökeit és külügyminisztereit, hogy a Vatikánvárosban értekezletre üljenek össze. Ha a hatalmak az indítványt elfogadják, úgy az értekezletet már a közeljövőben összehívják. A pápa személyesen üdvözlőné vendégeit s palotáját, valamint tisztviselői karát az értekezlet rendelkezésére bocsátaná. Az értekezlet nemcsak a lengyel-német ellentétet, hanem más függő kérdések megoldásával is foglalkozni és célja általánosságban a világbéke megővése volna. Annyi bizonyos — írja a lap —, hogy a pápa kezdeményezése nagy erkölcsi bátorságról és emelkedett felelősségről tanuskodik. Franciaországról még nem döntött magartartásáról.

A Paris Soir úgy tudja, hogy a legutóbbi államtanácsban már tanulmánytárgyává tették a kérdést. Bonnet külügyminiszter kétféleképpen is megbeszélést folytatott a pápai nunciussal és egy harmadik meg-

beszélés küszöbén áll. Ugy látszik, hogy a francia kormány tagjainak véleménye megoszlik.

Róma, május 9. A Vatikán körében egyes külföldi lapok híradásai-
val kapcsolatban kijelentik, hogy

megfelel a valóságnak az a hír, amely szerint a pápa utasította a nunciaturákat, közöljék az egyes kormányokkal, hogy a Szentatya szíven viseli a béke ügyét és imádkozik azért, hogy minden vitás kérdést békés úton meg lehessen oldani. A nunciások egyébként kérdést intéztek egyes kormányokhoz, lehetségesnek tartják-e a vitás kérdések békés megoldását. A Vatikán kérdésére valamennyi kormány igennel válaszolt. Kijelentik továbbá vatikáni körökben, hogy azok a hírek, amelyek szerint a pápa a Vatikánban saját elnöklése alatt békeértekezletet akar összehívni, nem felelnek meg a valóságnak.

A Kormányzó Ur Bethlen Istvánt a felsőház örökös tagjává nevezte ki

A volt miniszterelnök választóihoz intézett drámai hangú levélben indokolta meg, hogy miért nem lép fel a képviselőválasztáson

Budapest, május 9. Mint a hivatalos lap május 10-i száma közli, a Kormányzó Ur Ofóméltósága a miniszterelnöknek a kormány ne-

vében tett előterjesztésére gróf Bethlen István belső titkostonácsos, volt miniszterelnököt a felsőház örökös tagjává kinevezte.

baráti körnek is köszönetemet és változatlan ragaszkodásomat kifejezésre juttatni kegyes légy.

Bethlen István levele

Gróf Bethlen István nyugalmazott m. kir. miniszterelnök, Nagykanizsa város volt országgyűlési képviselője, nemes Babochay Györgyhöz, a nagykanizsai Bethlen-párt elnökéhez a következő levelet intézte:
Lúke, május 6.

Igen tisztelt Barátom!
Most, hogy az 1935-ben megválasztott képviselőház befejezte a működését és az általános képviselőválasztások rendjén a nemzetnek újból alkalma lesz a maga sorsa felett dönteni, köszönetemet és hálámat kívánom kifejezésre juttatni Nagykanizsa választókörzetségének azért a bizalomért, amelyet irántam tanúsított, amikor négy évvel ezelőtt a maga or-

szággyűlési képviselőletét reám bízta és azért a hűségért, amellyel ezen idő alatt mellettem mindvégig kitartott. Jól tudom, hogy ezt a kanizsai polgárság józan ítéletein kívül elsősorban Neked és annak a szűkebb baráti körnek is köszönhetem, amely választóim élén állva és őket felvilágosítva és vezetve bizalmából irántam soha meg nem ingott és ezzel ma is változatlanul kitüntel, dacára a rágalmahadjártnak és vádaskodásoknak, amelyek őt és őt a köröket legkülönbözőbb, gyakran legprominensebb tényezői részéről is állandóan folyták ellenem és azóta sem szüneteltek egy pillanatra sem.

Külön és kimondottan kérem ennek folytán, hogy ezen szűkebb

Kanizsában és közönségében nem esalódtam, de ha ennek dacára a mostani képviselőválasztások alkalmából képviselői mandátumára nem pályázom többet, úgy azt érzem, hogy azok előtt, akik eddig mellettem híven kitartottak, pár szóval ezt indokolni tartozom.

Nem kívánok hosszasan időzni elhatározásom bizonyos másodrendű, hogy úgy mondjam, inkább technikai okainál, jóllehet ezek az okok már önmagukban is úgyszólván lehetlenné teszik a pártoknál kívüli álló politikusra nézve a most meginduló alkotmányos küzdelemben való részvételt.

Hiszen egyéni kerületben ez azért lehetetlen, mert alig három héttel a választás előtt rendeltet megállapított kerületekben, amelyeknek konfigurációját úgyszólván az utolsó percig is gondosan titokban tartották, a kormány je-

lőltjein kívül, akiknek a hivatalos apparátus áll rendelkezésre, legfeljebb az olyan országos pártok tagjai vehetnek részt, amelyeknek az ország minden közegében van kiépített szervezetük, míg egyedülálló politikusként egyáltalán nem áll módjában a rendelkezésre álló nyolc-tíz nap alatt a választási küzdelemben nélkülözhetetlen szerepet játszó, ismerten közegben keresztlélini, lajstromos kerületben pedig még kevésbé vehet részt az alkotmányos küzdelemben pártokivüli jelölt, mert hiszen egy ember önmagában lajstromot nem állíthat fel.

De mindezen okoktól eltekintve, amelyek technikailag is majdnem kilitástalanná teszik a legtöbb esetben a pártok kivülről nézve, hogy a választási küzdelemben résztvegyen, *céltalan szőmalom-harcnak érzem ma a magam részéről a közéleti szereplést általában.*

Ha a közéletben most már harmányolde ére szakadatlanul résztvettem, úgy ennek oka sohasem volt valamely szereplési vágy, karriervadászat, vagy egyéni érvényesülési törekvés, hanem kizárólag az a hit, hogy ezzel valamit használhatok az országnak.

Az utóbbi öt év eseményei után ez a hitem azonban alaposan megrendült és úgy érzem, hogy a mai közviszonyok mellett semmi kilátásom sem lehet arra, hogy az országra nézve hasznos közéleti tevékenységet fejthessek ki.

Olyan időkben, amikor a politika a gyűlölet, az ígység, a szenvedélyek, a tömegek alacsony indulatainak a felkeltésében és hasznosításában látja a maga feladatainak a megoldását, amikor évek óta felülről folyik, a kormány báronyszekeiből a tömegszendvedékek felkeltése és ezúton a tömegek lelki forradalmosítása, ma, amikor az igazán nagy nemzeti feladatok megoldására való előkészítés helyett, amelyek a forrongó Európa tüzeiben minden pillanatban a nyakunkra érhetnek, normális időkben talán jelentős, de *ma mégis csak másodrendű kérdések felett rívjuk a magunk béka-egérharcát és emésztjük mégis csak fogycatkos orunket,* most, amikor ahelyett, hogy a magunk soraiban kegyetlen rendet teremtenénk és mindenkit a maga tudásához, képességeihez és erkölcsi színvonalához mért helyére állítva, tőle elejének a nemzet javát szolgáló végső és önzetlen kifejtését megkövetelnők, *tudásban és képességben fogycatkos, erkölcsiökben csorbalelkű emberceket felmagasztalunk és gyakran az ébre állítjuk, míg a hozzáértést és az önzetlen munkakészséget parlagon hevertetjük,* — ma, amikor mindenki proskripciós listára kerül — *mindenki közellenségnek állítatik oda és ellene a legodiosusabb rágalomhadjárat felülről indítatik el, aki ezen közállapotokat bírálal tárgyává meri tenni — ilyen időkben a falrahányt borsó munkáját végezi az, aki a nemzeti lelkiismeretre próbál apellálni és még a prófeta szava is a pusztába hangzó szóvá válna, ha nem a felajzott szenvedélyeknek hízeleg.*

Ma nemzeti prófeta csak az — és melyik képviselőjelölt nem akarna ez lenni? —, aki a nemzeti érdek szent nevében zsidót früstököl, gróftot ebédelt és lefekvés előtt minden földet és minden vagyont szétoszt, ami nem az övé. Ebben a nemese versenyben résztvenni nem akarok, mert félni lehet attól, hogy a tömegekben ezen az úton a bolszista gondolkodásmód terjed el újra. Ez lehet ugyan a nemzeti bolszevizmus valamely válfaja is, de ahogy nem kértem a nemzetközi bolszevizmusból, úgy nemzeti válfajából sem kérek.

A radikálizmus mesterségesen felajzott hullámainak le kell folyniok és addig a józan ész szóhoz sem juthat.

Adja Isten, hogy ne legyen késő és hogy ne helyrehozhatatlan károk és sebek elcsenvedése után jöjjen a kijózanolás.

Úgy érzem, hogy a jelenlegi kormány kinevezése óta a járulás némi tünetei jelentkeznek ugyan, azonban nem látom, sajnos, még most sem azt az elszánt akaratot és tisztánlátást, amely nélkül pedig a várva várt fordulat be nem állhat és a gyógyulás útjára lépni nem tudunk.

Adjon az Úristen a nemzetnek józan belátást, mai vezetőinek pedig erélyt és az olesó népszerűség megvetésével együttjáró önfeláldozó elszántaságot, hogy azt előkészítsék.

Siettetni a folyamatot kívülről nem lehet, — a megújulás csakis belülről születhetik meg és ez is egyik oka annak, hogy a közélettel egyelőre távol maradok. Félek, hogy e tekintetben máris túlsokot mondtam.

Maradtam baráti üdvözléssel

igaz híved:
Bethlen István.

Bizakodó hangulat a Vásáry pártnál

Folyik az ajánlások aláírása.

Vásáry István pártja a győzelem biztos reményével becsatkozik a választási küzdelemben. Nap mint nap mind többen csatlakoznak a Vásáry lista mellé és biztosítják a pártot támogatásukról. A lelkes hangulat minden irányban megnyilatkozik és újabbak főleg a kisemberek, kiscgazdák, kisiparosok, kiskereskedők csatlakozásáról számolhatunk be. Vásáry István listája valamennyi társadalmi réteg képviselőit magában foglalja és a párt részletes programot dolgozott ki a különböző termelő osztályok

josos érdekeinek védelmében. De nem felejtkeznek meg a tisztviselőosztályról sem, melynek a régi illetmények visszaállítása tekintetében vannak jogos kívánságai.

A párt ajánlási íveit már eddig is szép számban írták alá. Az ívek aláírása dr. Hadházy Zsigmond közjegyző irodájában történik Pécs uca 43 (Svetits-palota) reggel 9—11-ig és délután 3—6-ig. A párt felkéri híveit, hogy aki csak lehet, még ma vagy holnap írja alá az ajánlást.

A Vásáry-párt gyűlései

A Vásáry-párt esütörtökön tartja első választási gyűlését. A párt esütörtökön megkezdli a körzeti gyűlések sorozatát is. Csütörtökön a Nyilastelepen tart *Vásáry István* programbeszédet, mégpedig egy délután két helyen is.

A pénteki napot pedig a Homokkertben beszél *Vásáry István*. Az egyik gyűlés a Huszár Gáll uccán, a másik pedig a Márton Kálmán uccán, a harmadik a Budai Ezsaiás uccán lesz megtartva egy-egy debreceni gazda udvarában.

A gyűlések pontos helyét közölni fogjuk holnap lapszámunkban. Mind a három gyűlés a délutáni órákban tartatik meg. Ugyancsak szórócedulákon is tudtul adják mindenkinek a Nyilastelepen és a Homokkertben a gyűlés tartását.

A gyűléseket egymásután fogják

követni a telepi gyűlések, végül pedig az Arany Bika nagytermében lesz nagygyűlés.

A nyilastelepi és homokkerti gyűléseken felszólalnak: Vásáry István, Öry István, Hódy Béla, Szendrey Sándor és Szigetthy Gyula.

Felhívás

Felkérjük a kiscgazdapárt vezetőit, hogy mindenféle szervezési kérdéssel forduljanak a központi pártirodához: Simonffy uca 13. I. emelet. Telefon: 25—50. Ugyancsak felkérjük a körzetvezetőket és bizalmiak jelentkezőket, hogy az esti órákban jelenjenek meg minden nap, amikor tudnak a pártban. A jelöltek ebben az időben fenn tartózkodnak és útmutatással szolgálnak.

A Független Kiscgazdapárt a szo boszlói és nádudvari kerületben is állít jelöltet

A Független Kiscgazdapárt, mint közlik, a szoboszlói és nádudvari kerületbe is állít jelöltet.

A párt jelöltje a nádudvari kerületben *Vásáry József* felsőlázi tag, ki a kerületben már meg is kezdte körúrtját.

A hajdúszoboszlói kerületben ellenjelöltet kap *Tasnády Nagy* András igazságügyminiszter. Itt a

miniszterrel szemben *Gönczy Béla* vésztői ref. lelkes, egyházkerületi főjegyző a független kiscgazdapárt programjával lép fel.

Itt említjük meg, hogy *Tasnády Nagy* András igazságügyminiszter Hajdúszoboszlón vasárnap tartja meg programbeszédét.

A reformokat magyar szellemben kell megoldani, hangoztatta a belügyminiszter

A kaposvári választókerület küldöttségét tegnap fogadta *Keresztes Fischer Ferenc* belügyminiszter, melyen felkérték a jelöltseg elvállalására.

A belügyminiszter elfogadta a jelölést, majd azt hangoztatta, hogy a küszöbön álló általános választásoknak az országra nézve messze kiható jelentőséget tulajdonít, sokkal nagyobb, mint az utolsó évtizedben lefolyt általános választásoknak. Most két kérdés-

ben kell lényegileg dönteni az országnak. Az egyik az, hogy felismerje a gyors, észszerű, okos haladásnak a szükségét, a másik pedig felismerje, hogy ezt a haladást és azokat a reformokat, amelyeket okvetlenül tető alá kell hozni, *magyarul, magyar szellemben, magyar hagyományok és magyar módszerek szerint kell megvalósítani.* Ezek a kérdések kerülnek tulajdonképpen döntésre ezen a választáson.

Kinevezték a választási bizottság tagjait

Dr. Ruzsinkó Zsigmond választási biztos kedden reggel megjelent dr. Kölesy Sándor polgármester hivatalában s nyilváuoosságra hozta azoknak a névsorát, akiket a választási bizottság tagjaiként meghívtak.

Rendes tagokul meghívták dr. *Benedek* Sándor MÁV műszaki tanácsost, vitéz *Erdey* János gazdasági akadémiai tanárt, *Serly* Gusztáv kormányfőtanácsost és dr. *Bőszörményi* Béla tb. főügyészt. Pót tagokul meghívták a választási bizottságba: *Jóna* István földbírókost, *Tóth* Lajos építész, dr. *Nagy* Béla ügyvédet és *Csáky* János nyközvágóhídi igazgatót.

Rassay bejelentette megpeticionálja a választást

Budapest, május 9. A Polgár Szabadságpárt választói gyűlésén Újpesten *Rassay Károly* hosszabb beszédet mondott, melyben éles bírálta azokat a rendelkezéseket melyek a zsidók szavazati jogáról szólnak, majd kijelentette, hogy a bírósághoz fordul, *megpeticionálja ezt a választást.*

Dr Varga József iparügyi államtitkár

A Kormányzó Ur Öföméltsága az iparügyi miniszterium vezetésére megbízott m. kir. kereskedelmi miniszter előterjesztésére dr. *Varga József* műegyetemi ny. r. tanárt, államtitkárrá kinevezte.

Dr. *Varga József* 1891-ben született, középiskolai tanulmányait Budapesten végezte, ahol 1908-ban érettségizett. 1912-ben a műegyetemen vegyész-mérnöki oklevelet szerzett és 1913-ban a műegyetemen tanárségéddé nevezték ki. 1920-ban műegyetemi m. tanár lett, 1923-ban ny. r. tanárrá nevezték ki a kémia-technológiai tanszékre. — 1930—33-as években a műegyetem vegyész-mérnöki osztályának dékánja lett. Az új államtitkár a tudományos életben is nagy szerepet játszik. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a m. kir. Kúria szabaddalmi tanácsának ülnöke, a Magyar Ásványolaj Bizottság elnöke, Tudományos munkásságot is fejtett ki a földgáz és kőolajkutatás terén és ezenkívül több nagyjelentőségű szabadalom tulajdonosa.

Pál jugoszláv régens Olaszországban

Milánó, május 9. Pál jugoszláv kormányzóherceg felesége, Olga hercegnő kísératében római útja során Postumiában elérte a jugoszláv-olasz határt. A hercegi párt a király és császár képviselőletében a határon a genovai herceg üdvözölte. A jugoszláv vendégek fogadására az olasz hadsereg és a fasiszta párt küldöttsége is megjelent a pályaudvaron.

V i g s z i n h á z

Izgalmas francia film Kelet titokzatos szerelmi világából:

A malakkai nő

Edwige Feuillere—Pierre Richard Willm

Lássunk tisztán!

Mikor megindult Debreczenben a választási küzdelem, mikor Vásáry István jelöltsége mellett foglaltunk állást legjobb meggyőződésünket követve, — leszögeztük, hogy a *legszigorúbban vett alkotmányos eszközökkel, becsületesen, nobilesán, úri módon és legfőbbképp a mai idők által megkövetelt tartózkodással kívánunk résztvenni a küzdelemben, figyelembevéve azokat a szempontokat, hogy az ország mai helyzetében feleslegesen ne állítsuk szembe a magyart a magyarral.* Ismételt hangot adtunk eme szándékunknak és örömmel állapítottuk meg, hogy az általunk támogatott párt intező körei is ugyanezt az álláspontot foglalták el. Meggyőződésünk, hogy ez a *fel-fogás egyezik mindkét listán szereplő jelöltek egyéniségével és jel-fogásával.* De helyi vonatkozásokon túl, megállapíthatjuk, hogy maga a miniszterelnök és a kormányzat felelős tényezői is ezt vallják, amire jó példa a sajtófőnök ama felhívása a lapokhoz, hogy ne engedjék elfajulni a választási küzdelmet, ilyen törekvéseknek ne adják át hasábjait.

Mégis mit látunk. A kormány-párt helyi szócsöve, a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« *Tisztázunk a helyzetet* című cikkében a régi, el-koptatott gramofonlemez teszi fel, — a befeketés eszközeihez folya-modik. Átkos baloldalinak állítja be Vásáry Istvánt, a pártját és egy esapásra minket is. *Ezt a céltal-os gyanúsítást mindkét részről vissza-utasítjuk.* Keresztény voltunkat és krisztusi értelemben vett keresztény felfogásunkat nem hagyjuk kétségbevonni. Ki kell jelente-nünk, hogy *lelkünkben és szelle-münkben legalább is olyan, ha nem külön kereszténynek tartjuk ma-gunkat, mint azok, kikről többszö-rös bírói ítélet peccsételte meg, hogy a rágalmazás és becsületsér-tés keresztényietlen eszelekedtet elkövettek.* Engedelmet kérünk, azért, mert valaki nem früstöklöl minden nap egy zsidót, még lehet jó keresztény. Hova jutna a kereszténység, ha egyedüli kritériuma a zsidófalás lenne. A keresztényi életnek vannak még más, talán fontosabb ismérvei.

A jobboldaliságról vitatkoznak. Hát ebbe is belemegyünk. Elismer-jük az ő jobboldaliságukat. A »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« *tényleg mindig igyekezett a jobb-ik oldalon állni.* Így Bethlen Istvánt dícsőítette tíz éven át, mert akkor az volt a *jobb-ik* oldal. Az utána következő kormányokat is mindig kiszolgálta, mert akkor már ott volt a *jobb-ik* oldal. Mig Sztranyavszky Sándor, Mikecz Ödön, Bornemisza Géza, Lázár An-dor jelentette a *jobb-ik* oldalt, míg ezek a politikusok hatalmon vol-tak, tömjénezte őket, míhelyt ott-hagyták a hatalmi pozíciókat, meg-szűnt a *jobboldali*, illetve *jobb-ik* oldali varázs és őket is áttolta gyorsan a baloldalra. Ilyen előz-mények után nem csodálkozhatunk, ha magunk is hasonló sorsra jutunk náluk.

Vagy azt gondolja laptársunk,

hogy elég az, ha cégérül felteszi lappcíme alatt a *ker. rövidítést*, amit lehet érteni így is, úgy is. Nem gondolják azonban, hogy ez-zel a rövidítéssel a *színvallás van megrövidítve.* Mi lelkünkben és szívünkben hordozzuk a kereszténységet, nem cégünkben, de nyil-tan valljuk, aszerint élünk és ese-lekszünk, nem a gyűlölködést szol-gáljuk, hanem a szeretet krisztusi erényét követjük.

Tisztázni akarja laptársunk a

választási helyzetet és *helyett mesterségesen elkösdösítést csinál, befeketi azt a Vásáry Istvánt, ki-ről pedig nem is olyan régen egé-szen más véleménye volt.* Vásáry Istvánt igyekszik »bemutatni« ol-vasóinak. Hát mi felfrissítsük egy kicsit a Debreczeni Ujság—Hajdú-föld emlékezetét. Lehet, hogy nincs elég tere mondanivalói kifejtésére, hát mi idézzük a közelmúlt évekből, hogy miként gondolkodott, mi-ként írt akkor Vásáry Istvánról.

A „Debreczeni Ujság” válaszol a „Debreczeni Ujság”-nak

Ime néhány szemelvény:
A Debreczeni Ujság—Hajdúföld 1939 február 6-iki számában így ír:
»Ma már mindenki érzi, hogy igaza van Debreczen város vezetőjé-nek. Debreczen polgármestere élére állt egy harenak, amely lehet, hogy nehéz, lehet, hogy egyelőre hálátlan küzdelem, de nem lesz eredménytelen, mert *vele van nem-csak Debreczen város, hanem az egész magyar vidék közönsége, vele van a megjavulni, tisztulni, gyógyulni és élni akaró ország.* Vele vannak a sárba fült világtal-an falvak. *Mi úgy hisszük, hogy ez a fajtajárt aggódó lélek szólalt meg Debreczen város polgármeste-rében, amikor munkát, kenyeret, jogosan érdemelt jobbillet akar szerezni a magyar vidéknek.*»

1930 október 1-i számában ezt írta a Debreczeni Ujság—Hajdú-föld:

»Ezért üdvözljük igaz lelki megleléssel Vásáry István nagykonceptiójú gazdaságpoliti-kai fejtegetését, amelyek abból a székéből hangoztak el a modern magyarság harei riadójaként, ahol az elődök idején dogmává fagyott a fejlődésre képtelen, áporodott századvégi liberalizmus minden hareszerűtlen hagyománya. *A fér-fias letterő kibontakozó rítmusa ragad meg, amely ellenállhatatlanul tépi, bontja le magáról a mul-tak poros, óeska, élettelen ballaszt-jait, hogy kivessze a várost új utakon azokra a történelmi magaslato-kra, ahol első volt Debreczen a multban és ahol elsőnek kell lennie a magyar jövődönt.*» A polgár-mester beszédének nyomában fél-százados pipahamu alá taposott lángok lobbannak elő elemi erővel. Debreczen történelmi öntudatba tör ki és követel helyet magának a nap alatt.

1933 április 16-iki számában a Debreczeni Ujság—Hajdúföld így ír:

»Felelős éretű magyar ember, izzó hazafiassága lobog minden mondatában. Mindezen túl Vásáry István az alföldi sorskérdéseknek leghívatottabb prófétája ma. *Az alföldi magyarság felemelésének, méltó megbecsülésének fanatikus hirdetője, rendkívül világosan látja, megjelöli a külön alföldi célo-kat. S közelebb jutva ennek az Al-földnek igazi metropolisához, De-breczen szelleme szól Vásáry ajkán. A régi, nagy debreczeni hagyomá-nyok hirdetője, a főbírák méltó utóda ő.*»

Folytathatnánk a szemelvények közlését, sőt nemcsak a lap, hanem amaz oldal vezéreinek hasonló hangú elismerő nyilatkozatait kö-zölhetnénk, de *egyelőre* legyen elég ennyi. Mindez nagyon szép és mi-után feltehetjük, hogy őszinte volt véleménynyilvánításuk, csak azt fűzzük ezekhez, hogy *maradjanak meg régi véleményük mellett, mindjárt könnyebben tisztázódik a helyzet.*

Ha pedig a ráolvasás mellett is megtagadnák régi véleményüket és továbbra is a befeketés, a le-kiesinylés eszközeihez folyamodná-nak, úgy figyelemükbe ajánljuk, hogy *olvassák el a választójogi törvényt és főleg annak 182. paragrafusát, valamint ennek miniszteri indoklását.* Ha elolvasták, rájön-nek arra, hogy *mikor személyi térére viszik a választási küzdelmet, a törvény kifejezett rendelkezési-vel jönnek összeütközésbe,* mert az idézett törvényszakasz súlyos meg-torlást helyez kilátásba személyi támadások esetében. Jó lesz kike-rülni a törvénnyel való összeütkö-zést, jó lesz a törvénytiszteletet is felvenni a programba.

A város nyugalma és békéje

Korlátozták a statáriumot

Ujabb rendelet szabályozza, hogy milyen büncselekményekre terjed ki a rögtön bíraskodás.

Budapest, május 9. Az igazság-ügyminiszter a belügyminiszter-rel és honvédelmi miniszterrel egyetértően a rögtöni bíraskodás kihirdetése tárgyában f. évi febr-uár 4-én kelt 3431—1939. I. ME. sz. rendeletét hatályon kívül helyezte s a rögtöni bíraskodást az egész ország területén a lőfegyver, robbantószer, illetve robbanó-anyag (bomba, kézigránát, pokol-gép stb.) használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés büntettségére, valamint a hatóságok és hatóságok közegei ellen felfegy-verkezve elkövetett erőszak büntet-tettségére korlátozza. A gyilkosság büntetett a büntetőtörvénykönyv értelmében az követi el, aki em-bert előre megfontolt szándékkal megöl; a szándékos emberölés büntet-tét pedig az, aki embert szándé-kosan megöl, szándékát azonban nem fontolta meg előre. A gyilkos-ság s szándékos emberölés büntette a kibocsátott rendelet értelmében abban az esetben esik rögtöni bí-

Olcsóbbak a DKW autók

1939-es típusú D. K. W. autók
leszállított árai:

Front Normál Limousine	P 2'700
Front Speciál Cabriolett	P 2'980
Front Speciál Limousine	P 3'000
Meisterklasse Cabriolett	P 3'300
Meisterklasse Limousine 2 ajtós	P 3'320
Meisterklasse Limousine 4 ajtós	P 3'480
Luxus Cabriolett 2 üléses	P 4'370
Luxus Cabriolett 4 üléses	P 4'435

Uj típusú BMW autók
leszállított árai:

45 Hp Limousine	P 6'500
50 Hp Limousine 4 ajtós	P 7'900
45 Hp Cabriolett	P 7'400
50 Cabriolett	P 9'500
55 Cabriolett Sport	P 10'600
80 Cabriolett Sport	P 11'500
80 Cabriolett Sport nyitott	P 9'800

Körzetképviselőt:
Szoboszlay István
Széchenyi u. 24.

megköveteli, hogy a választási küzdelem alkotmányos és tisztessé-ges keretek között maradjon, hogy *kiküszöböltesse az a hang és lö-rekvs, mely békebontásra akarja felhasználni a választást. Elég volt már a békebontásból, elég volt a pocsondiázásból, elég volt a gya-núsításból és tendenciózus kiseb-bítésből, jöjjön egy jobb kor, mely-ben egymás megbecsülése, nem pe-dig mindenáron való lebecsülése kap hangot.* Ezt szivlelje meg a Debreczeni Ujság—Hajdúföld! Mindjárt tiszta lesz a helyzet.

rásodás alá, ha a gyilkosságot, vagy a szándékos emberölést lö-fegyver, vagy pedig robbantószer, illetve robbanóanyag használa-sával követik el és a rögtöni bíras-kodás kiterjed az ilyen gyilkosság és szándékos emberölés kísérletére, sőt két, vagy több embernek ilyen gyilkosság elkövetésére irányzott szövetségére is, ha a szövetséghez valamely előkészítő eszelekmény is járult.

A hatóság és hatósági közeg el-leni erőszak abban az esetben esik rögtöni bíraskodás alá, ha azt fel-fegyverkezve követik el. Hatósá-gok és hatósági közegek alatt kell érteni úgy a közigazgatási ható-ságokat, legyenek azok akár álla-mi, vagy törvényhatósági és köz-ségi hatóságok, mint a bírói és ka-tonai hatóságokat és mindezeknek közegeit is. Természetesen ide tar-toznak azok a hatóságok és azok-nak közegei is, amelyek a közrend és közbiztonság fenntartására van-nak hivatva, tehát a esendőri és

Hungária filmszínház.

Rasputin, a fekete cár

Ma először a modern francia filmgyártás legújabb remeke:
Oroszország legtitokzatosabb alakjának tündöklése és bukása 12 felvonásban.
Cimszerepben: HARRY BAUR.
Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor! Híradó!

rendőri hatóságok és ezek közegei is.

A hatóság, illetőleg hatósági közege elleni erőszak bünteselekményét a törvény értelmében az követi el, aki a hatóságot, annak tagját, vagy közeget, akár erőszakkal, akár veszélyes fenyegetéssel megakadályozza hivatásának jogszerű gyakorlásában, vagy ilyen módon kényszeríti valamely intézkedésre, vagy hivatalos eljárásában, avagy bosszúból hivatásának gyakorlása miatt tettelesen bántalmazza. Mindezeknél a cselekményeknél a rögtöní bíraskodás nemcsak tettekre, hanem a felbujtókra és büntetőkre is kiterjed. Aki ezeket a bünteselekményeket elköveti, rögtöní bíraskodás elé kerül és halálal büntetendő.

Hivatásrendeken alapul az új román parlament

Budapest, május 9. (Orient Rádió.) A nemzeti újjászülés arvonala tanácsának ülésén Calinescu miniszterelnök bejelentette az új választási törvényt s az új parlamentnek június 7-re való összehívását. Ezután részletezte a választási törvény rendelkezéseit. Eszerint a parlament hivatásrendeken alapul, aminek megfelelően magában foglalja a tényleges hivatásgyakorló különböző testületek képviselőit. A törvény megtiltja a választási demagógiát és a jelölteknek csak azt engedélyezi, hogy a választási intézőbizottság elnöksége részéről engedélyezett rövid falragaszokon ismertessék programjukat.

Véletlenül agyonlőtt egy asszonyt

Komádi községhez tartozó Kótpusztán Gál Jánosné vésztői lakost Jambor Mihály 26 éves ugyancsak vésztői lakos egy csőszpuskával véletlenül lelőtte. Gálné sérülésébe pár óra múlva belehalt. A csendőrség a gondatlan Jambor Mihály ellen a gyulai ügyészséghez feljelentést tett.

Felhívás az ipartestület tagjaihoz

Az ipartestülethez a különböző hatóságoktól tömegesen érkeznek vissza megkereséseink azzal, hogy az érdekeltektől az általunk adott címen nem találhatók, így az érdekesíthetetlenek.

Az ipartestület elnöksége ezt a türelmetlen állapotot tovább elnézni nem hajlandó, már csak azért sem, mert egyfelől teljesen megbénítja az ipartestület működését, másfelől pedig a telephely-változások be nem jelentése kihágást képez.

Az ipartestület elnöksége a múltban épp úgy, mint a jelenben is, módot és alkalmat adott arra, hogy a testület tagjai ezeket a változásokat költségmentesen megtehessék, ennek ellenére ezen a téren inkább romlás, mint javulás tapasztalható. Felhívja az elnökség az ipartestület összes tagjait arra, hogy jelenjenek meg a testületnél és személyesen győződjenek meg arról, hogy a nyilvántartásban lakcímeik helyesek-e és ha nem, azt helyesbítsék. Ha május 31-ike után valakinek nem lesz helyes a lakcíme, kénytelen lesz az elnökség a kihágási eljárás megindítását kérni és már előre elhárít magáról minden felelősséget az ebből előálló esetleges súlyos bírságokért.

Elnökség.

Csupán a vályogviskók lakói sorában virul a gyermekáldás

József Ferenc királyi herceg a családvédelem jelentőségéről.

Budapest, május 9. A magyar családvédelmi szövetség kedden este székfőzők nagy ünnepség keretében tartotta meg 30. évjubiláris közgyűlését, melyen gróf Teleki Pál miniszterelnököt örökös t. elnökül választotta.

A közgyűlésen József Ferenc dr. királyi herceg mondott beszédet. Utalt arra, hogy a családvédelem a nemzet jövője szempontjából milyen nagy jelentőséggel bír. Megdöbbenő képet tárt a közgyűlés résztvevői elé azokról a viszonyokról, amelyeket személyes tapasztalat alapján állapított meg az orrmánságban. Előadta, hogy míg gazdag sírokat talált a pompásan felvirágozott temetőben, addig a községekben üres házak, gyermektelen házaspár

sívár élete jelezte a magyarság pusztulását. Csupán a vályogviskók lakói sorában virult a gyermekáldás, a gazdag lakosság az egyke, vagy az egyes dívatjának hódol. Úgyelni kell arra, hogy a családi életet veszélyeztető jelenségeket kiküszöböljük. Törődnünk kell azzal, hogy a serdülő ifjúság megfelelő irányba terelődjen. Az erkölcs magát el kell vetni a lelkekben.

Ezután vitéz Bonczos Miklós államtitkár, a szövetség örökös t. tagja szólalt fel. Majd dr. Doros Gábor egyetemi magántanár terjesztette elő jelentését. A diszközgyűlés Egged István dékán zárószavaival ért véget.

A nemzetnek úgyszólván a „borjúján” kell aludni, mondotta az angol hadügyminiszter

London, május 9. Az alsóházban Stanley kereskedelmi miniszter Adams és Henderson kérdésére kijelentette, hogy még folynak a kereskedelmi tárgyalások Romániában, ennél fogva nem nyilatkozhat ebben az ügyben. Amennyire lehetséges, meggyorsítják az eljárást.

Az interpellációk során Hore Belisha hadügyminiszter a tartalék- és segédhaderők behívását egyszerűsítő törvényjavaslat második olvasatát indokolta meg. Manapság a tartós feszültség idejében

élünk. Az ellenségeskedések előze-
tes értesítés nélkül indulnak meg.
Váltaképpen a legtöbb európai
hadsereget a mozgósítás bizonyos
állapotában tartják. A törvény-
javaslat felteszi, hogy hosszú időn
át tarthat az olyan állapot, amely-
ben kívánatos, hogy a király felha-
talmazhassa a véderő tereák vezetőit
a tartalék- és segédhaderők
behívására. A mai időben lanka-
datlanul résen kell lenni, a nemzet-
nek úgyszólván a „borjúján” kell
aludnia.

Óriási robbanás egy tokiói gyárban

Kilenc nagy és öt kisebb gyárépület dőlt romba.

Tokió, május 9. Egy tokiói celluloid gyárban kedden reggel történt robbanás katasztrófális méreteket öltött. A rendőrség jelentése szerint a robbanás következtében 9 nagy és 50 kisebb gyárépület dőlt romba. A robbanás nyomán támadt tűzvész majdnem lángborította az egyik közeli lőporgyár raktárát is, amelyben több tonnaéter volt elraktározva. Szerencsére a lángok továbbterjedését sikerült megakadályozni. A sze-

renesétlenség áldozatainak számát még nem ismerik.

Tokió, május 9. A robbanásnak, amely több nagy üzemet elpusztított, a következő áldozatai vannak: 11 halálos, 251 sebesülés, köztük 99 súlyos. Egyesek szerint a tűzvész gondatlanság, mások szerint a celluloidgyár közelében fekvő magnéziumműhelyből kipattanó szikra okozta. Mindkét gyártelep elpusztult.

Japán csatlakozik a német-olasz katonai szövetséghez?

Páris, május 9. A félhivatalos Petit Parisien azt írja, hogy gyerekes elképzelés a német-olasz szövetség jelentőségének lekicsinylése. A milánói egyezmény igenis alapjaiban megváltoztatta Európa erőviszonyait éspedig úgy politikai, mint katonai téren.

A Journal diplomáciai szerkesztőjének figyelme a milánói egyezmény megkötésével kapcsolatban

a földközítengeri helyzet várható alakulására összpontosul. A lap szerint Franciaország szempontjából a legfontosabb, milyen kötelezettségeket vállalt Németország Olaszország irányában a Földközítengeren és hogy Japán csatlakozik-e a létrejött német-olasz szövetséghez.

Japán esetleges csatlakozásának a többi lap is nagy figyelmet szentel és ezzel kapcsolatban közlik a japán sajtó jelentéseit, ezekből azonban nem tűnik ki pozitív állásfoglalás egyik irányban sem.

Mérget ivott, mert nem kapott munkát

Kedden reggel a Hatvan uccán menő emberek egy különös viselkedésű leányra lettek figyelmesek. A leány egyszer csak elkezdett futni és a torkát szorongatta. Végigszaladt a Bethlen uccán és onnan a Garay ucca 6. számú háza szaladt. A leány befutott az egyik pincelakásba és ott csakhamar összeesett, elvesztette eszméletét. A házbeliék kihívták hozzá a mentőket, akik kiszállították belklinikára. Megállapították, hogy a leány sztrájkolás miatt ivott öngyilkossági szándékból. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek. Kiderült, hogy a leány

Lies Magdának hívják, aki Balkányból jött néhány héttel ezelőtt Debrecenbe. Balkányban kilencen vannak testvérek és szegénysorsban élnek. A leány Debrecenben megpróbálkozott munkát keresni a varrással, de ez nem sikerült neki. Egyik rokonától, vagy ismerősétől a másikhoz ment lakni. Végül is elkeseredésében öngyilkosságra határozta el magát. Szerencsére az oldalt igen gyenge volt, komolyabb baja nem történt. Gyomormosás után elengedték a klinikáról.

Varsó. Sembek gróf lengyel külügyminiszterhelyettes hétfőn fogadta Hóry András magyar követet.

Rövidtávíratok

Tokió. Berlin polgármesterét és Róma kormányzóját meghívják Tokióba, hogy megszilárdítsák a kommunistaellenes tengely három főállama közti barátságot.

Varsó. A »Gazeta Polska« jelentése szerint Németország lengyel kisebbségi lakta területéről két lengyel nagybirtokost kiutasítottak. A nagybirtokosok földjei a lengyel kisebbségek által sűrűn lakott terület szívében voltak. A kérdésben a németországi lengyelek szövetsége azonnal interveniált a német külügyi hivatalban.

Bern. Funk birodalmi miniszter látogatásra érkezett Bernbe.

London, május 9. Az angol légi haderőt a keddi nap folyamán négy szerencsétlenség érte. Newton közelében két bombázógép összeütközött a levegőben. Az egyik gép három utasa szörnyethalt. Egy másik gép Lincolnshire mellett a tengerbe zuhant. Két pilóta a vízbe fúlt. Két további szerencsétlenség során a repülőek sérülésekkel üszták meg a balesetet.

London, május 9. Hudson kereskedelmi államtitkár Newyorkba érkezett, hogy az angol kormányt a világháttérben angol pavillonjának megnyitására hivatalosan képviselje. A sajtó képviselőinek ezeket mondta:

— Ha sikerül kiküszöbölni a háborús félelmeket, a világ olyan jólétet és gazdagságot fog élvezni, amelyhez hasonlítva elhomályosulna az 1929. évi nagy üzleti felüldülés.

A román király beszéde

a dinasztia-alapító lovaszobrának leleplezésén.

Bukarest, május 9. (Orient Rádió.) Tegnap leplezték le I. Károly ábrának, a dinasztia alapítójának lovaszobrát. Az ünnepség alkalmával Károly király beszédet tartott, melyben többek között ezeket mondotta:

I. Károly király által alapított Románia, amelyet Ferdinánd király gyarapított természetes határaitban, olyan örökség, amelyet érintetlenül kell hagyni utódainkra. Meg akarjuk őrizni, konszolidálni akarjuk azt, ami a miénk. Románia határozott békés szándékú. Békében akarja kifejleszteni a konszolidációs művét, de ugyanakkor el van tőkélve, hogy fenntartja épségét és függetlenségét.

Hatszáz ezer bányász sztrájkol Amerikában

Newyork, május 9. Tekintettel az amerikai szénstrájk folytán előállott helyzet súlyosbodására, a bányatulajdonosok elhatározták, hogy a kormánytól katonai védelmet kérnek. Kormánykörökben hétfőn estére várták az egyeztető tárgyalások eredményes befejezését, amelyre annál is inkább szükség van, mert a szénstrájk bénítólag hat az egész amerikai gazdasági életre. A munkaadók és a munkások képviselői között hétfőn egész napon át zárt ajtók mögött folytak a tanácskozások, amelyek azonban mindezekig teljesen eredménytelenek maradtak.

Az Egyesült Államok 48 tagállama közül 26 államban most már hatszáz ezer bányász sztrájkol. A sztrájkoló bányászok körében az elkeseredés igen nagy és sok helyen zavargások törtek ki. A sztrájk-törőket a sztrájkolók megtámadták, nem egy helyen véres verekedések támadt.

A Hlinka-gárdisták garázdálkodása

Templomokat rabolnak ki, papokat támadnak meg.

Kassa, május 9. Eperjesről érkezett hír szerint Sáros megyében újabban ismét templomrablás történt. Pár hét leforgása alatt ez már a negyedik templomrablás a megyében s a közvélemény tisztában van azzal, hogy a rablás mögött a Hlinka-gárda tagjai állnak. Eperjesen az iparcikkekben óriási a hiány. A kávé és tea elűnt a forgalomból. A legszükségesebb élelmiszerekben nincs hiány, a kivétel teljes csődjé következtében azonban szarvasmarhát és lovat eladni nem lehet. Az eperjesi bankokban pengőt, vagy más idegen valutát nem lehet beszerezni. A turócmezei Szucsán községből érkezett híradás szerint a

Hlinka-gárdisták tovább garázdálkodnak. A község evangélikus papját és tanítóját hétfőn séta közben megtámadták, félhorthra verve a patakba dobták. Amikor a pap magához tért, nagynehezen hazavánszorgott, azóta is élet és halál között van. A tanító állapota valamivel kevésbé súlyos.

Pozsonyi jelentés szerint a Hlinka-gárdisták szétrombolták a zsidó kivándorlási irodát és később a kávéházakból távozásra szólították fel a zsidókat. A rendőrség több zsidó tisztviselőt, köztük a kivándorlási iroda néhány tisztviselőjét is letartóztatta, mert szervezett kihívással vádolják őket.

Döntött a horvát népképviselő

Teljhatalommal ruházta fel Macseket. — Tetőponton a belpolitikai feszültség Jugoszláviában.

Belgrád, május 9. A belpolitikai feszültség elérte tetőpontját. A Macsek által összehívott forradalmi jellegű horvát népképviselő hétfőn elkezdte ülésezését Zágrábban. A négyülésnek voltaképpen három programpontja lesz:

1. az április 27-i Cvetkovics—Macsek-féle megegyezés ismertetése,

2. annak bejelentése, hogy a horvát felfogás szerint a régens tanács visszautasította a megoldás elfogadását,

3. határozat a horvát politika további irányára nézve.

Belgrád, május 9. A horvát népképviselő, amely hétfőn reggel kezdte meg rendkívüli ülését Zágrábban, határozatot hozott. A határozat többek között ezeket mondja:

A szerbek, horvátok és szlovének állama háború utáni képződmény, amely azzal az előfeltétellel alakult meg, hogy mint közös állam mindhárom népnek lehetővé tegye az önálló nemzeti életet és fejlődést s hogy határai között biztosítsa a szabadságot és igazságosságot. Ez az államközösség, amely most a

Jugoszlávia nevet viseli, mindmáig sem tett eleget ezeknek az előfeltételeknek. Ezért a horvát népképviselőt 1939 január 15-i határozatainak megfelelően a következő döntést hozza:

Teljes egészében jóváhagyja dr. Macsek elnök egész munkáját és eljárásait. A horvát népképviselőt egyben felhatalmazza, hogy nevében a szerb nép magartatásának és az európai helyzetnek megfelelően a szükséges határozatokat meghozza és minden belpolitikai és külpolitikai lépést megtegyen, amelyeket a horvát népképviselőt és az egész horvát népet követni fog és meg fog valósítani, ragaszkodva azokhoz az elvekhez, hogy a horvát nép fennállása és szabadsága mindenképpen áll.

Belgrádi politikai körök, amelyek már ismerik a határozatot, megelégedettnek mutatkoznak annak szövegével. Kijelentik, hogy Macsek nem tett olyan lépést, amely lehetetlenné tette volna a további tárgyalásokat s ezért a megegyezés lehetősége továbbra is fennáll.

Az olasz birodalom megalapításának évfordulója

Mussolini: Fegyvereink ereje kétségtelenül igen nagy, de még nagyobb szívünk elszántsága.

Róma, május 9. (MTL) Olaszország kedden ünnepelte meg a birodalom megalapításának 3. évfordulóját, amelyet a Duce akaratából a hadsereg napjává avattak. Az olasz főváros kedden ünnepdíszelt öltött és az egész országban minden hivatal, iskola és üzlet egész nap zárva volt. Az ünnep kiemelkedő eseménye a Via del Impero lejátszódott hatalmas katonai felvonulás volt, ahol 20 ezer katona vonult el a király és császár előtt.

Az uralkodót, aki a királyné és császárné társaságában jelent meg a dispáholyban, a Duce köszöntötte. Jelen volt Brauchitsch vezér ezredes, a német hadsereg főparancsnoka és Escamez tábornok, a spanyol hadsereg-küldöttség vezetője is. Az uralkodó 15 arany és 120 ezüst vitézségi érmet osztott szét a Spanyolországban elesett olasz katonák hozzátartozói között.

A tömeg innen a Venezia palota elé vonult, ahová időközben a Duce is megérkezett. A Duce engedve a tömeg kiáltásainak, megjelent a

palota erkélyén s ezeket mondotta:

— Ma van a harmadik évfordulója a birodalom megalapításának. Ez az első hadsereg-nap. Ezen a napon nagyszabású katonai felvonuláson vettetek részt. Fegyvereink ereje kétségtelenül igen nagy, de még nagyobb szívünk elszántsága és ha eljén az óra, ezt be is fogjuk bizonyítani.

A Duce szavait a tömeg leírhatatlan lelkesedéssel fogadta, majd pedig a sokaság a quirináli palota elé tödült, ahol az uralkodópárt él-tette. A király és császár többiben is megjelent a palota erkélyén és fogadta a tömeg üdvözlését.

Róma, május 9. Az antik Róma szenátusának ülése elevenedett meg kedden délután a Fórumon, a Curia Postilia épületében, amelyet Julius Cesar idejében építettek s a szenátus egészen a római világ bukásáig itt tartotta üléseit. A szenátus tagjai fasiszta díszgyenruhában teljes számban jelentek meg kedden délután a Curia Postiliában, amelyet renoválás után most

nyitotak meg ismét a nagyközönség előtt. A Duce a fasiszta nagy tanács, a kormány élén vonult be a négyszögletű épületbe s helyet foglalt a szenátusi épület középső emelvényén, a hatalmas római sas jelvény alatt. Az ülésen Suaró szenátor elnök mondott beszédet és megemlékezett Róma emberi és birodalmi hagyományairól. Az el-

nök hangoztatta, hogy Rómának ma is, mint a múltban, fontos hívatása van az emberiség békéjének fenntartásában. Az olasz nép hálás a Ducejának azért, hogy felélevenítette az ősi római hagyományokat, amelyek új ragyogást és új dicsőséget adnak a mai Itáliának.

Angol-francia vezérkari megbeszélések

London, május 9. (Magyar Távírási Iroda.) Sir John Dill altábornagy, az aldershoti katonai tábor főparancsnoka öt magasrangú vezérkari tiszt kíséretében Párisba repült, hogy ott folytassa a lord Gort tábornagy, birodalmi vezérkari főnök és a francia vezérkar között korábban megindult megbeszéléseket. Kíséretében van a vezérkar főnöke, továbbá az I. és II. hadosztály parancsnoka és a biro-

dalmi vezérkar hadművelési és hírszerzési osztályának főnöke. Az angol küldöttség ma Gamelin tábornok, francia vezérkari főnök kíséretében Metz környékére repül, hogy megszemlélje a Maginot vonalat.

Az aldershoti tábor tudvalevően Anglia egyik legfontosabb katonai intézménye, ahol a szárazföldi expedíciós hadsereg kereteit is kiképzik és összeállítják.

A Kormányzó Ur érdeklődése az alföldi problémák iránt

Budapest, május 9. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója kihallgatáson fogadta dr. Tuzson János egyet. tanárt, az Alföldön végzett gazdasági növényföldrajzi és növénytermelési tanulmányai tárgyában.

A kihallgatáson szóba kerültek a homokpuszták és szikesen végzett erdőtelepítési és mezőgazdasági növénytermelési kísérletek eredményei, a Duna-Tisza közén végzett lecsapolások következményei és a Tisza mentén készülő öntözési tervek növénytermelési problémái. Az utóbbi 20—25 évben az alföldi növénytermelés nagyot fejlődött.

Dr. Tuzson János nagyjelentőségű eredményekről számolt be, amelyeket a vallásalapítványi

uradalmakon, a szegedi, kecskeméti és ceglédi uradalmakon, a Kormányzó Ur Öfömlétsége kenderesi birtokán és a földművelésügyi minisztérium homoki és szikes kísérleti telepein értek el. A mezőgazdasági kultúra bámulatosan fejlődik és a mindjobban kibontakozó úthálózat hatására az Alföld eddig parlagon heverő pusztasági kultúrterületekké alakulnak át. Azonban még mindig vannak homokos és szikes területek, sőt műveletlen részek is, amelyeknek megjavítása a jövő feladata. A Kormányzó, mint gazda is nagy megértéssel viseli szívén a magyar Alföld sorsát és a legnagyobb érdeklődéssel kíséri figyelemmel az erre vonatkozó munkákat.

Német cáfolat a birodalom szándékairól terjesztett fantasztikus hírekre

Berlin, május 9. A Berliner Borszeitung diplomáciai tudósítója foglalkozik azokkal a lengyel forrásból származó hírekkel, amelyeknek a lap szerint az a céljuk, hogy sötét tervekkel gyanúsítsák meg Németországot más államok szemében. Ezeknek a híreknek a terjesztésére a lengyeleknek készsége állnak rendelkezésükre a francia sajtóirodák szervezetei. Minduntalan újból felmerül a legenda, hogy Magyarország vámműveire lép a birodalommal és ezért Szlovákiát vagy annak egy részét kapja jutalmul. Újabban a lengyel külügyminiszter beszédének egyik többértelmű részét igyekeznek úgy magyarázni, mintha Németország kísérletet tett volna arra, hogy Lengyelországot többé-kevésbé kalandos vállalkozásra esábita Szovjet-Oroszország, nevezetesen Ukrajna területén.

A cikk írója megállapítja, hogy a lengyel fejtegetések számára az ukrajnai kérdés egyáltalán nem új tárgy és Ukrajna, valamint a Balti tenger vidéke tekintetében a lengyel étvágyat diétára kellene inteni. Ha Németország Kievből tervezett volna kiruccanást, bizonyára nem mondott volna le a kárpát-ukrajnai ugródeszkáról. Ugylát-szik, a Németországnak tulajdoní-

tott szándékok kitalálásához a birodalomnak a világorradalmat hirdető bolsevista tanokkal szemben elfoglalt közismert bolsevista-ellenes állásfoglalása szolgál alapul. Ezekkel a tanokkal szemben magától értetődő a védekezés megfontolása és egyáltalán nem volna rendkívüli, ha Németország ilyen értelemben tanácskoznék Lengyelországgal. Kalandokra azonban nem kapható a német külpolitika, amely jól megalapozott józan terveit »Közép-Európa szívére« korlátozza. Az ilyen kaland lélektani és történelmi előfeltételei inkább a szovjetunió lengyel szomszédjának gondolatvilágában keresendők.

— A newyorki világhiállítás induló-pályázatát 134 pályamű között a Rákóczi-induló nyerte. Amíg a világhiállítás nyitva lesz tehát, hivatalos és ünnepélyes alkalmakkor mindig a Rákóczi-indulót fogják játszani.

Prága. A cseh vidékeken még mindig észlelhetők bizonyos rendezetlenség jelei, amelyeknek célja nyilvánvalóan a német-cseh békés együttélés megakadályozása a védőnőkben.

Tóth Tihamér püspök temetése

Kedden délelőtt temették az egyetemi templomból Tóth Tihamér püspököt, akinek ravatalánál megjelent a hercegprímás négy püspökkel. A temetésen résztvett a kormányzó és a kormány képviselőiben Hóman Bálint miniszter. A temetésen megjelent a katolikus egyház minden számottevő egyénisége.

A veszprémiek különvonaton jöttek el. Pontban 9 órakor kezdődött a szertartás, dr Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás hermelinpalástban, fényes kísérettel kezdte meg a gyászmisét, amely után ötös abszolúció következett.

A gyászmise és abszolúció után Glattfelder Gyula csanádi püspök mondta el a gyászbeszédét. A temetési menet az útvonalon tízezrek kísérték.

Kielégítő az állat-egészségügy Hajdú vármegyében

Az állategészségügyi Hajdú vármegyében április hónapban kielégítő volt dr Zeupán Kálmán állategészségügyi tanácsos jelentése szerint.

A ragadós állatbetegségek közül fel lépett az ebveszettség Mikepércs, Vámpércs községekben. A ragadós száj- és körömfájás Hajdúdorogon és Püspökladányban, a juhhimlő Tiszacségén, lókiütés Balmazújvároson, lőrüh Egyeken, Mikepércsen, Hajdúböszörményben, a sertéspestis Tiszacségén. Az állatforgalom során április hónapban vasúton elszállítottak 32 darab lovat, 12 szarvasmarhát, 56 borjút, 195 juhot, 2932 darab hizott sertést, 848 sovány sertést. Gépkecsin elszállítottak 702 darab hizott és 11 darab sovány sertést.

Az állatforgalom lóban és juhban csökkent, hizott sertésben emelkedett. Hajdúdorogon és Püspökladányban ragadós száj- és körömfájás miatt zárlat van elrendelve. A veszettség elleni kötelező eboltások a vármegyében áprilisban oltóanyag hiánya miatt nem fejeződhetett be s azt májusban folytatják.

22.631/1939. VI. PÁLYÁZATI HIRDETÉSENY. Az 1922:X. tc. alapján szerzett m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia I. évfolyamában Debrecen sz. kir. város közönsége által a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémián létesített m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia alapítvány-nak három helye az 1939—40. tanév kezdetén betöltendő lesz. Az alapítványi helyre elsősorban debreceni illetőségű olyan ifjak, akiknek megfelelő előképzettségük, jó előmenetelük van és az előírt életkort még nem haladták meg — pályázhatnak. A szabályszerűen felszerelt és a m. kir. Honvédelmi Miniszter úr által kiadott részletes Pályázati hirdeteményben (kapható a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia I. főcsoport parancsnokságánál, Budapest, VIII. ker. Üllői út 80. szám és a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia II. főcsoport parancsnokságánál II. ker. Hídegkúti út 23. sz. a. 30. fillér ármegtérítés, ezenkívül portóköltés előzetes beküldése ellenében) közzölt mintának megfelelő pályázati kérvényeket a m. kir. Honvédelmi Miniszter úrhoz címezve f. évi június hó 4-ig lehet Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatójában (Városháza földsz. 8. sz. alatt) beadni. A kérvényhez szükséges okmányokról és egyéb szükséges tudnivalókról a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Rendőrségi épület III. em. 92. sz. szoba) a hivatalos órák alatt szóbeli felvilágosítás nyerhető. A pályázati hirdetemény a Budapesti Közlöny f. hó 4-iki 100. számában is megtalálható. Debrecen. 1939. május hó 7-én. Polgármester.

Csányi Sándor, a tudományos grafológia kiváló tudósa egész nap fogad még egy ideig érdeklődőket a Svetits palotai irodájában.

Ma délután 6 órai kezdettel lesz a Mansz Nemzetvédelmi Tanfolyamának utolsó előadása

Kitűnő munkát végzett a debreceni Mansz dr Baesó Jenőné vezetésével. A záróünnepély programja.

Közel egy hónapja, hétről-hétre zsufozásig megtelik a Megyeháza díszterme Debrecen magyar asszonyaival s leányaival, kik vágyó lélekkel s nyitott szívvel telegszenek meg ama kitűnő előadók előtt, akik tudásuk s lelkük legjavát nyújtották hazafias érzéstől áthatott előadásaikban.

Csodálatos meggazdagodást jelentettek e napok. Maga a munka bátor úttörés volt; a Mansz országos központjából kiinduló nemzetvédelmi kiképzés gondolatának gyakorlati végrehajtása először Debrecenben valósult meg.

Dr Baesó Jenőné, a Mansz kulturális szakosztályának elnöknője messzelátó tervekkel, pompás elgondolással és tiszteletreméltó energiával fogott a nagy munka keresztülvételéhez s most az előadás végén a teljes siker méltán boldogíthatja őt és kitartó, hű munkatársait.

Az utolsó alkalommal a Főiskolai Kántus éneke után dr Makkai Sándor egy. tanár tart előadást „Lelki felkészültség” címen. Az ő előadása mindig esemény Debrecen szellemi életében.

A záróünnepélyen előkelő fővárosi vendégek jelennek meg. Igy báró Vay Lászlóné, a debreceni Mansz volt elnöknője, Tormay Gézané országos társelnök, Gramanik Margit, a központi Mansz képviselője. Beszédet mond a kultuszminiszter képviselője s a tanfolyamot bezárja Uray Sándor lelkész. Szerepel a Főiskolai Kántus két énekszámmal.

Mint előre jelezte volt, a résztvevők közül sokan fogadalmat tesznek a Mansz központ képviselőjének kezébe.

Szeretettel hívogatja a Mansz vezetősége Debreceni női társadalmat erre az utolsó ünnepélyes találkozóra.

Csütörtökön este lesz a levente-díszelőadás a Csokonai színházban

Páratlan művészi élményben lesz része a debreceni közönségnek a Csokonai színházban csütörtökön este színrekerülő levente-díszelőadás. A debreceni leventék ezen az előadáson állnak ki először a debreceni közönség elé és mindjárt olyan gazdag, frappáns műsorral, hogy az minden tekintetben méltó felvonulása lesz a fiatal debreceni tehetségeknek.

A csütörtökön este a Csokonai színház patinás, öreg falai között előadásra kerülő műsor minden tekintetben kielégíti a legkényesebb igényeket is.

A 15 éves leventeintézmény olyan gazdag tömegét nevelte ki a magyar tehetségeknek, hogy a legnagyobb könnyedséggel tudnak ilyen remek műsort összeállítani. A magyar hadvezetés a leventeintézményeken keresztül ápolta a magyar bátorságot és vitézséget s hogy ez a munka milyen gyönyörű eredményeket hozott, azt mutat-

ják a közelmúlt történelmi eseményei, a csehek kudarcbafulladt betörései és Kárpátaljának fiatal honvédségünkkel történt megszálása.

A Csokonai színházban csütörtökön színrekerülő előadás pedig arra fog rámutatni, hogy a leventeintézmény vezetői kulturális nevelés terén is milyen hatalmas eredményeket értek el.

A május 11-én este lezajló levente díszelőadás és a május 14-én délelőtt 11 órakor történő megismétlés tiszta bevételét Martinovics István kezdeményezésére arra a nemes célra fordítják, hogy a kötelességüket kitűnően teljesített debreceni leventéket felvidéki táborozásra viszik.

A levente-díszelőadás a már ismertett gazdag műsorral zajlik le s jegyek kaphatók a Méliusz könyvkereskedésben, csütörtökön, az előadás napján pedig a színházi pénztárnál.

A debreceni IV. leány-cserkész kerület cserkészeinek avatása

Megható és lélekemelő leánycserkészavatás volt tegnap délelőtt a Dóczy Intézet tornatermében, hol a debreceni IV. leánycserkészei tettek fogadalmat és ígéretet s avatták fel őket cserkészeknek. Az avatás előtt Dr Soós Béla ref. lelkipásztor hirdette az ígét, intve a cserkészeleányokat arra, hogy mindig vigyázzni kell, mert nem tudni, melyik fölé tűzzék a cserkészlilomot. A kerület többi cserkészeleányai, 350-en újítottak fogadalmat.

Előbb szép kiténtetés érte azokat akik már tíz évet töltöttek el ebben a szép és nemes munkában. — Egy-egy bibliát kaptak útravalóul, hogy abból merítsenek erőt a további jó munka végzéséhez. 21-en voltak vezetők és cserkészeleányok, akik hosszú tíz éven át szorgalmaskodnak és építgetik azokat a fiatal cserkészeleányok lelkét és buzditják őket a jó munka végzésére, s tanítják meg nagyobb emberszeretetre. Bár a cserkészek 10 törvénye nagyon keskeny ösvényt jelöl meg, amelyn járnak a cserkészeleányok, de a rajtajáróktól megkívánja elsősorban, hogy egész életükkel igyekezzenek meghálálni mindazt a sok jói Istetnek, melyet ingyen kegyelméből nyernek Tőle, még a földi értelemben vett legszegegyebek is.

Megköveteli Isten, hogy tudjon a cserkészeleány hazájáért dolgozni, tünni érte, áldozatot hozni, érte élni és ha kell meghalni.

Megköveteli, hogy mindenki, aho vá az Ur állította, családba, mű-

— A vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajok kezelésében, reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ference József keserűvíz kiadós, hig székürülést és kielégítő anyagcserét eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

helyben, iskolában, vagy hivatalban, mindenütt jó munkát végezzen, s derűs leánylelkükkel aranyozzák be a környezetüket.

Nehéz az az út, amelyet választottatok — mondotta a kerületi ellenőr —, de Isten mindenkit megsegít, ki Őt hívja segítségül. Ott van előttetek eszményképül Lorántffy Zsuzsánna, árva Bethlen Kata, Bornemisza Anna, Tisza Ilona, Damjanics Jánosné és sokan mások, kik nem csüggedtek, mert hittek és bíztak.

A cserkészeleányok avatásán nagyon sok szülő és érdeklődő jelent meg s együtt örvendezett, úgy a kis, mint a nagy leánnyal, ki előtt egy szép út nyílt meg azáltal, hogy cserkésze lett.

Isten gazdag áldása kísérje mind azokat, akik a szép és magaslatos munkát önként végzik csupán csak szeretetből. Vezetik az ifjú lányok szívét és lelkét a jó munka végzésére, akik önként segítenek ott, ahol szükség van rá. Így dolgozva és munkálkodva Isten megengedi érni, hogy dicső hazánk ismét nagy és boldog lesz.

A bronzpulyka — aranyat hoz.

Tenyésztőjás 50 fillér.

Saad Gyuláné, Aradványpuszta.

Áltadás Debrecenben.

Uccára zuhant a bombavető repülőgép, 22 halott

Guajaguil amerikai város felett gyakorlatozott egy nagy katonai bombavetőgép, mely nagy magasságból lezuhant és a város forgalmas útvonalára zuhant. A gép felrobbant és a gép személyzetén kívül 22 polgári személy meghalt, öt ház leégett.

Agyonverték egy zsebkés miatt

Hirt adtunk már arról, hogy Budapestben a Szőlőkert uccán agyonverve találtak egy munkást. A detektívek most megállapították, hogy az agyonvert ember Both Márton, akit négyen vertek agyon. Kiderült, hogy a közeli vendéglőben Both kötekedni kezdett az egyik társasággal és elvette az egyik fiatalember zsebkését is. A vendéglőből való távozás után kérték a kést vissza, de Both nem adta, mire Kocsis János betonmunkás egy kövel fejbeverte. Az elájult munkást három társával rugdosta, majd otthagyták. Ugy gondolták, hogy majd magához tér és hazamegy. A rendőrségen Kocsist és három társát őrizetbe vették.

x Kifogástalanul fest, tisztít Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztítás, vasalás 3 P.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán : 5, 7, 9 órakor : HAJNALHASADÁS (Annabella színesfilmje). Híradó! Sportfilm! Rajzfilm! — Szombaton : BAJTÁRSÁK. — Vasárnap : CSIN-CSIN.

Klebelsberg Kunó szobrának leleplezése

Budapest, május 9. Tegnap leleplezték le nagy ünnepélyességgel Klebelsberg Kunó gróf szobrát, melyet az Eski téren állítottak fel. A szoboravató ünnepi beszédet Kornis Gyula, a szoborbizottság elnöke mondotta.

— A mult szorgos kutatója voltál — úgymond —, de szemed mindig a jövőn függött s a jövőnek plasztikus formálása volt politikai gondolkodásod lényege. Lelkedet történelmi optimizmus hatotta át, hittel hittél a nemzet örökké megújuló képességében. Ez a nemzet kibirta a Muhi-pusztát és Mohácsot, mindent áttörő ősi akarata megbirkózik Trianonnal is. Ez a szilárd meggyőződésed készítette arra, hogy bizalmat ébressz az alkotómunka iránt, amely nélkül a nemzet nem tud megújulni.

— Azt mondtad, a félmulttal szemben igazságtalanok vagyunk. Az a hat és fél év, amely elmúlásod óta tovarobogott az idők árjában, csak félmult s nemzeted máris igazságos hozzád, amikor alkotó géniuszodat megbeszéli és köben megörökíti. Pihenj nyugodtan, álmodd tovább éleled fényes álmait: a nemzet nyomdokokban ezeket iparkodik valóra váltani.

Anyák-napi előadást

A május 14-én tartandó anyáknapi est kimagasló eseménye lesz az előadói est, melyet 8 órakor a vármegyeháza dísztermében rendez a KIE. A műsoron olyan kiváló előadók és művészek szerepelnek, kiknek közreműködése minden érdeklődést megérdemel.

A részletes műsor a következő: 1. Gyulai Lajos „Édasanyámboz” énekli a Debreceni Városi Dalárda — 2. Megnyitó előadást tart: dr. Kettessy Aladár egyetemi ny. r. tanár, a szemklinikai igazgatója, — 3. a) Kőlesey—Kodály: Búsan csörög a lomb. b) Petőfi—Lányi: Füstbe ment terv. c) Dohnányi: Az én ökröm a Virág, énekl: Galánffy-né Hoór Tempis Erzsébet énekművész, zongorán kíséri: Szabó Emil, a városi zeneiskola tanára. — 4. Előadást tart: dr. Bacso Jenő ny. r. tanár, rektor magnifikus, — 5. a) Rimsky Korsakov: Kreisler: Himnusz a naphoz. b) Debussy: A lenhajó leány, hegedűn előadja: Búza Gábor hegedűművész, a városi zeneiskola tanára, zongorán kíséri: Szabó Emil, — 6. Reményik: Egy elünt anyjának. b) Várady Antal „Tanú”, szavalja Szabó Dániel IV. éves hittanhallgató. — 7. Előadást tart Fux Antal a fiú felső kereskedelmi iskola igazgatója, — 8. Himnusz, énekl: a debreceni Városi Dalárda. Erre a kiváló előadóstre mindenkit szeretettel hív és vár a KIE vezetősége.

Enekes János tisztviselő felépült

Hirt adtunk arról, hogy a mult hét elején Enekes János Máv tisztviselő Hatvan ucca 61. szám alatti lakásán gázzal megmérgezte magát és súlyos állapotban szállították a klinikára. A gondos ápolás visszaadta életét és már el is hagyta a klinikát.

A sajnálatos eset körül, az öngyilkosság oka felől különböző hírek terjedtek el, melyeket most Enekes János határozottan cáfol. Kijelentette Enekes János, hogy családjaért akar élni és azok a csallomások, melyek őt kedvezőtlen színben állították be, részben nem felelnek meg a vallomásnak, részben túlzottak.

Diákösszeesküvés a szatmári iskolákban

Bukarest, május 9. Szatmár megye prefektusának sajtóirodája hivatalos közleményt adott ki arról a diákösszeesküvésről, amelyben a rendőrség állambiztonsági ügyosztálya most fejezte be a vizsgálatot. A jegyzőkönyv szerint az Eminescu Liceum, a kereskedelmi iskola és a református gimnázium hetedik osztályának tizenegy diák-

ja titkos összejöveteleket rendezett, hatalom átvétel esetére itéleteket hozott tanárai ellen és államellenes dalokat énekelt.

A megye prefektusa a szülők és tanárok jelenlétében a diákok egy részét örök életre, illetőleg egy évre, kettőt pedig egy hétre kizárt az iskolából. Több diák ellen hadbírósi eljárás indult meg.

A Rimamurányi volt vezérigazgatója ellen körözőlevelet adtak ki

A törvényszék Budapesten elrendelte Bíró Pálnak, a külföldre ment volt vezérigazgatónak az elfogatását, mert az eljárást hatósági közeg elleni erőszak büntette miatt meg kellett indítani ellene.

Ismeretes, hogy Bíró Pál, a Rimamurányi—Salgótarjáni Rt. vezérigazgatója ellen valutavissza-

élések miatt eljárás indult. A detektívek felkeresték, hogy kikérdezzék és bizonyítékokat keressenek. A detektívek találtak egy noteszt, de azt kitépte Bíró Pál a kezékből és néhány lapját megsemmisítette. A detektívekkel dulakodott is, hogy a lapokat megsemmisíthesse.

Az a vonat darabolta szét a nagymamát, melyen unokái utaztak Németországba

Megdöbbentő szerencsétlenség a karcagi határban

Hirt adtunk arról, hogy hétfőn délelőtt Debrecenben gyülekeztek azok a munkások, akiket Németországba vittek dolgozni, hónapokig tartó munkára. Az önkéntes jelentkezőkből álló munkástömeg Debrecenből, mint gyülekező helyről indult el. A hatszáznál több magyar munkást szállító vonat kirobogott a debreceni pályaudvarról. A vonaton utazott három leány is, akinek a nagymamájuk a karcagi határban lakik. Tudta, hogy a munkásokat szállító vonat mikor érkezik a karcagi határba és kiment a vasúti átjárónál levő őrházhoz, hogy

ajándékesomagot dobjon be az unokái részére, ha meglátja őket a vasúti kocsik ablakán.

A 72 éves nagymama, özv. Perei Mihályné kezében szorongatta a kis esomagot, amelyben aszalt szilva és alma volt. A vonat 60 kilométeres sebességgel robotott az átjáró felé, amikor a töltésen álló öregasszony meggondolta magát és át akart menni a töltés másik oldalára, nyilván azt gondolva, hogy majd azon az oldalon látja meg az unokáit. A lassan lépegető

öregasszony nem tudott átjutni a robotgó vonat előtt, melynek mozdonya elkapta és valóságos szétdarabolta a kerekek.

A vonat fékezett s megállt, megállapították, hogy az öregasszonyt valóságos szétdarabolta a kerekek. A hullarészeket otthagyták a töltés oldalán és robotott tovább a vonat. Az állomás jelentése alapján megindult a vizsgálat és Zsögöd Jenő, a debreceni vizsgálóbírósi vezetője tartotta meg a helyszíni szemlét.

Megállapították, hogy a vonat vezetője 20 méterrel látta, hogy a vágányra lép az öregasszony, fékezte a vonatot, amely 50 méteres csúszás után megállt. A vonat vezetőjét gondatlanság nem terheli, mert jelző sípolást adott a mozdonyból az átjáró közelében.

A nagymama levágott kezében még szorongatta az ajándékát, melyet az unokáinak szánt.

Az unokák talán nem is tudták, hogy az a vonat gázolta halálra a 72 éves nagymamát, amelyen ők utaztak idegen országba, kenyeret keresni.

Ballagás a Fazekas Mihály állami gimnáziumban

Tegnap délelőtt folyt le a ballagás a „Fazekas Mihály” állami gimnáziumban, a szülők és érdeklődők hatalmas táborának jelenlétében.

Szelesényi Tibor VII. o. tanuló vett búcsút a távozóktól, Bagdy Dániel végzett nyolcadik osztályos tanuló mondott szívből jövő istenhozzadót az intézet igazgatójának Ur Márton állami gimnáziumi igazgatónak, aki — mint Bagdy Dániel mondotta — négy éven át vezette bölcs és igazságos kormányzásával s istenhozzadót mondott a tanári karnak, amelynek tagjai hivatásuk tudatától áthatva 8 éven át tanították és nevelték.

Ur Márton igazgató melegen szorította meg a távozókat szónokának kezét, hogy ezzel jelképszerűen kezelt nyujtson mind a 32 ballagónak, kikből ezúttal csak rövid, mélyen átértett némes mondatban búcsúzott el,

A tanári kar és az intézet igazgató-sága nevében Galántai István tanár mondott hosszabb beszédet.

Tudunk osztolni örömtölkben —, mondotta Galántai István tanár —, megértjük ifjúj vig kedveteket. De azt is tudjuk, hogy a mai napon szegényebbek lesztek egy álommal, az ifjúj lélek legszebb álmával. Ti a gyermeki lélek naivságával azt hiszitek, hogy ez minden, hogy ez a beteljesülés, mert körötte még mindig ott lebeg a rózsaszínű fátály, amely oly költőivé, oly varázslatossá tette a mai napot, a fátály mögött ott az élet, az élet küzdelme. Vállvetve, megfeszített izmokkal, felkészült aggyal és szívvel, hazafias és vallásos lélekkel menjetek a küzdelembe s akkor győzni fogtok.

Az egybegyűltek mély megilletődöttséggel hallgatták végig Galántai István tanár mélyen átértett és mélyértelmű búcsúszózatát.

Az intézet bejáratánál levő hősi emlékműnél végül Dudás Imre végzett tanuló mondott kegyeletos szavakat.

Debreceni lányok sikere a főiskolai bajnoki tornán

Vasárnap délelőtt folyt le Magyarország 1938—39. évi női tornászajnokai versenye a Testnevelési Főiskola tornatermében, ragyogó eredménnyel. A bajnokságot Törös Olga TFSC nyerte, aki klubtársával, Fux Irénnel remek klasszist mutatott fel. Különösen a gerenda és talajgyakorlatoknál érték el ritka eredményt, mely a következő: Szabadgyakorlat: 1. Törös O. 9.4. 2. Fux I. 9.25. Gerenda: 1. Törös 19.35 2. Fux 18.4. Talajgyakorlat: 1. Törös 19.6. 2. Fux 18.4. Lóugrás: 1. Fux 19.2. 2. Törös 18.85. Összetett verseny 1. Törös 67.2. 2. Fux 66.

Mindkét tornászölgy pár hónap múlva okleveles testnevelési tanár lesz s mint ilyenek értékesítik gazdag elméleti és gyakorlati ismereteiket az ifjúság nevelésében. Mindketten a DTE-ből indultak el a főiskolára.

Az egyetemi zenekar évváró hangversenye

Tegnap délután tartotta meg az Egyetemi Szimfonikus Zenekar nagy-sikerű évváró hangversenyt, a központi egyetem aulájában. A zenekar megalakulása óta már többször tanúbizonyítást tett arról, hogy igyekszik Debrecen városának egyik magasszónonalú klasszikus zenekarát méltán képviselni. Az évváró hangversenyt szépszámu közönség élvezte végig. A műsoron vendégszerepelt Szücs Ilona zongoraművész is.

A műsor első száma Kéler Béla: Magyar vígjáték nyitány c. darab volt, melyet az egyetemi szimfonikus zenekar játszott. A darabot nagy taps jutalmazta, majd a nagy érdeklődéssel várt vendégművész lépelt a pódiumra. Kodály Zoltán: Marosszéki táncok és Bartók Béla A) moll intermezzo c. darabját játszotta el. Játéka a legszebb művészi élményt jelentette. A művész valószággal átélte a darabot. Játékában benne volt fölüeny tudásának minden nüansza.

Szücs Ilona művész játékát a há-lás közönség hosszantartó tapssal és meleg ünnepléssel köszönte meg. A figyelmes rendezőség pedig egy nagyon szép piros rózsacsokorral és egy babérokoszorúval lepte meg a kiváló művészt. A szünni nem akaró taptot Szücs Ilona művész egy ráadásal köszönte meg a közönségnek.

Szünet után Volkmann Róbert: Szerenád (F-dúr) és Liszt Ferenc: Les preludes c. darabját játszotta a zenekar nagy felkészültséggel. Kálmánchey Zoltán karnagy kiváló vezénylése mellett, kiváló képességgel szépen fejlődő művész. Ahogy a vonók alatt felsírtak a Liszt s Volkmann és Kéler darabok dallamai, az tükéletes művészet volt.

Reméljük, hogy a jövő évben még többször fogjuk ezt a zenekart hallani és Kálmánchey Zoltán karnagy pedig újabb fiatal erőkkkel felfrissítve országos hírnévre emeli.

A lengyelek bezártak egy német színházat és kiutasították háromszáz németet

Berlini jelentés szerint a lengyelek a brombergi német színház működését betiltották a rend és biztonság érdekében.

Az egyik kerületből 300 német nemzeti érzésű lakost kiutasítottak. A kiutasítások híre nagy izgalmat keltett a birodalomban. A lapok cáfolják a lengyel lapoknak azt az állítását, hogy a német katonák tömegesen szöknek át a lengyel határon.



Szabó Ernő búcsújátéka az Artatlan Don Juan-ban

Szabó Ernő, a Csokonai színház kitűnő művésze, igazgatóhelyettese és főrendezője kedden tartotta búcsúfelléptét az Artatlan Don Juan-ban. Szabó Ernő ma nyugodtan állíthatjuk, első számú kedvence a debreceni közönségnek. Ennek a ragyogó, egyéni humorú, nagyszerű színésztehetségnek már régen fővárosi színpadon lenne a helye, amint hogy a szezon elején hívták is oda, több budapesti színház kínálta meg szerződési ajánlattal. Szabó Ernő azonban itt maradt Debrecenben és együtt küzd hármastisztában Horváth Arpáddal a színház érdekeiért.

A debreceni közönség talán senkit nem fogadott olyan mélyen szeretettel, mint ezt a remek színésztehetséget, aki érett, tökéletes művészetével anyai estén át ajándékozta meg gazdag élménnyel a színházlátogató publikumot. Szabó Ernő, ha megjelent a színpadon, levegőt teremtett maga körül, ötlet, szellemesség villózott játékában. Héhány rossz darabot mentett meg nagyszerű tehetségével, hány sivar és sovány szerephez adott saját humorából és ötleteiből. Viszont, ha bármilyen kitűnő előadásban került is színpadra valamelyik darab, Szabó Ernő, ha nem szerepelt, hiánya nyomban megérzett. Csodálatosan sokoldalú, széles skálájú művésze néhány felejthetetlen drámai alakítással is megajándékozta a publikumot, mint a Hazajáró lélekben, Havasi napsütésben, stb.

Az Artatlan Don Juan-ban az ellenállhatatlan derűt árasztó remek egyéni humorú színész arcával búcsúzott a közönségtől, mely végignevette ragyogó jeleneteit és elhalmozta a kitűnő színészt nyiltszíni és vastapsokkal. Az előadást zsúfolt ház nézte végig.

A színházi iroda jelentéi:

Ma, szerdán este bérletszünetben rendez helyárrakkal az óriás sikert aratott, gyönyörű zenéjű Huszkaoperett

Erzsébet

SIVÓ MÁRIA
és
BALÁZS JÁNOS

vendégjátékával.

Csütörtökön, május 11-én este 8 órakor

Levente díszelőadás

12-én, pénteken

TIMÁR ILA

és

TANAY EMIL

felléptével

Kék mazur

Lehár legszebb operettje.

Színes filmkockák

A Kék mazur c. gyönyörű muzsikájú Lehár operett felújítására készül a Csokonai színház operettgyűjtése, élén két vendégművészevel: Timár Ilával, a gyönyörű hangú primadonnával, aki ebben a szerepben felejthetetlen élményt szerez finom, bensőséges alakításával, ragyogó ének számaival a közönségnek. Továbbá Tanay Emillel, akinek rokonszenves tehetsége már számtalan nagy sikert aratott a Csokonai színházban és mostani fellépését is nagy érdeklődés előzi meg.

Az előadás jövedelmének egy részét a MANSz leánykör tejakciójára fordítják.

Május 17-én tartja búcsúfelléptét Sugár Misi a Gül baba c. gyönyörű zenéjű, híres operettben. Érdekes, hogy a Gül baba előadását Budapesten is

most vették tervbe, a Margitszigeti Színpad szabadtéri előadásain s hatalmas mecsetet építenek fel a szabadban...



Szabó József és Zsófia unitárius örökgyógyok és családjának, valamint Lőfi Jenő gondnok exhumálási szertartása a köztemetőben.

A Debreceni Unitárius Leányegyház örökgyógyóinak emlékűnepe

Vasárnap délelőtt kegyeletes, emlékeztető ünnepe volt a debreceni unitárius leányegyháznak, amikor is néhai Szabó József és Zsófia örökgyógyok és családtagjainak hamvait Lőfi Jenő volt egyházi gondnok hamvaival együtt exhumálták a Hatvan ucai temetőből és átvitték különvárosra az új köztemetőbe.

A kegyelet és hála tette ünnepé ezt a napot, amikor is reggel félkilenc óráról fél tíz óráig megtörtént az exhumálás, mégpedig a száz évvel ezelőtt meghalt Szabó Miklósné született Székely Julianna, Székely Józsefné született Szilágyi Zsófia, a 78 évvel ezelőtt meghalt Szabó Mihályné született Székely Klára, az 52 évvel ezelőtt meghalt Szabó Zsófia s a 47 esztendővel ezelőtt elhunyt örökgyógy Szabó József hamvait vitték át az új sírhelyre. Ugyanezest most vitték át a debreceni unitárius leányegyház második gondnokának, a tíz évvel ezelőtt meghalt Lőfi Jenő hamvait is.

Az exhumálásnál megjelentek a hatóság emberei és József Miklós püspöki vikárius vezetésével a debreceni egyháztanács tagjai közül dr. Egyed János gondnok, Derzsy

Kálmán és Somlyay Kálmán keblitanácsosok. József Miklós püspöki vikárius rövid ima és beszéd után visszatért a Hatvan ucai templomba, ahol aztán a teljes isteni tiszteletet ennek a nagy és szép emlékeseménynek szentelte. Beszédében a Biblia ama részét idézte, melyet Szent Pál apostol a korinthusbeli hívekhez intézett levélben találunk a szűk és bő vetésről. Gyönyörű beszédében hangoztatta József Miklós püspök vikárius, hogy nem hiúságból, dicsőségvágyból, de Isten iránt érzett szeretetből és tiszteletből tette és teszi meg a debreceni unitárius egyház a nagy örökgyógyó iránt érzett kegyeletből a hamvak átvitelét az új temetőbe. Azoknak szól ez a megemlékezés, akik örökgyógyként lehetővé tették, hogy a debreceni unitárius leányegyház megalakulhatott, hogy gyülekezeti templom létesülhetett, hogy az unitárius szülők gyermekei unitárius nevelésben részesülhessenek a kálvinista Rómában. Az adományozó örökgyógyok jó eselekedete legyen örök példa a jó vetésre.

Az istentisztelet után a gyülekezet résztvevő atyafiak együttesen kivonultak különvillamoson az új

sírokhoz a köztemetőbe, ahol a felkoszorúzott koporsók körül ekkor már ott állottak a debreceni Szabó-család tagjai is. Te benned bízunk eleitől fogva... szép zsoltár elénekzése után József Miklós püspöki vikárius megtartotta szép emlékes beszédét, melyben megemlékezett arról, hogy ő fiatal polgárdi lelkész volt, amikor Szabó Józsefet, a nagy örökgyógyót temették Debrecenben a kolozsvári unitárius teológiai kántus és Péterfi Dénes szintén kolozsvári lelkész jelenlétében és ma, amikor a debreceni unitárius egyház áldozatos lélekkel, kegyeletos szívvel áldoz az örökgyógyok emléke előtt, akkor a megbecsülésnek és emlékezésnek szent zálogát akarja kifejezni az elhunytak iránt és az elhunytak ma is élő családjával szemben. A szeretetet rója le ez a gyülekezet a jövedvű adakozók emlékeivel szemben, hiszen a most is virágzó Szabó-család ősei nyugosznak immár az új köztemetői sírokban. A Szabó-család részéről ott volt Nagybágy Antal és dr. Várady-Szabó Miklós orvos hozzátartozóikkal.

A kegyeletos szép ünnep az unitárius himnusz elénekzésével ért véget.

Az exhumálási munkálatokat a Gebauer temetkezési intézet rendezte a töle megszokott figyelmes körültekintéssel.



A Svetits tanítónőképző végzett növendékeinek ballagása.

Kedden délelőtt megható külsőségek között búcsúztak az Alma Matertől a Svetits Intézet tanítónőképzőt végzett növendékei. A ballagás délből 12 órakor kezdődött az osztályban, ahonnan az osztályfőnökök vezetésével a növendékek az iskola folyosóján végigvonulva énekeltek az „Elindultam iskolamból” c. dalt. A folyosón

egy-egy szál tulipánnal kezükben sorfalat álltak a többi növendékek, akik megajándékozták a ballagókat egy szál virággal. Innen a növendékek az iskolai kápolnába vonultak, ahol szentmisén vettek részt. A misét Mellau Márton pápai prelátus tartotta, aki mise után megható beszédben búcsúzott végzett növendékeiktől. Mischallga-

tás után a növendékek ismét kivonultak az udvarra, majd a kapu alatt megható búcsúzás kezdődött. A növendékek nevében Gücs Anna IV. oszt. tanuló mondott utolsó istenhozzádot a tanítónőkhöz, akik nevében Vándor Emilia válaszolt. A ballagáson a növendékek szülei is nagy számban vettek részt, mint nézők.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLATA.
Május hó 6-án reggel 8 órától, május hó 13-án reggel 8 óráig: „Arany angyal”, Piac uca 50., telefon: 24-53. — „Reménység”, Csapó uca 2. sz., telefon: 34-21. — „Boeskey” Cegléd uca 22. sz., telefon: 29-14. „Hungária”, Vargakert, Szoboszlai út 4. f. sz. telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Psalmus Hungaricus

Még valamennyien, akik ott voltunk, élénken emlékszünk a Psalmus Hungaricus, a Magyar Zsol-tár bemutató előadására Budapesten, arra a kipirult arcú közönségre, arra a spontán lelkesedésre, mely kirobbanásszerűen tört ki tapsviharban a mű elhangzása után.

Mi, Kodály Zoltán tanítványai ott állunk a hangversenyen, lélekzavarral, mert ittuk magunkba a remekmű minden egyes hangját s utána meghatott arccal nézünk egymásra. Lehetséges-e, hogy a modern magyar muzsika ilyen döntő diadalt arasson. Lehetséges-e, hogy Kodály Zoltán végre a nagyközönség szemében is felemelkedjen arra a magaslatra, ami őt régóta megilleti. Ez a döntő fordulat egy csapásra bekövetkezett. Mindenki érezte, hogy most a prófeta szót néphez, hogy a sok visszafojtott keserűség, nemzete miatti bánkodás egyszerre egy remekműben robban ki. Még egy csodálatos dolog. Mikor a magyar nemzet a legcselebb volt, mikor már lassan a reményünket is kezdtük feladni, akkor hallottuk lélekzavartó hangon énekelni:

Igaz vagy Uram ítéletében,
A verszopokaz ő idejökben
Te meg nem áldod szerencsájökben,
Hosszú életük nem lézen a földön.

Most, hogy Kodály Zoltán lejön Debrecenbe a Psalmus Hungaricus-t dirigálni, minden magyar embernek éreznie kell a magyar génusz benne való kiteljesülését, tudnia kell, hogy benne összpontosul most a magyarság minden magyarsága, hogy Kecskeméti Végh Mihály zoltára tulajdonképpen a magyar nép örök panaszsa.

Fogadjá őt a legmagyarabb város úgy, mint egyik legmagyarabb embert, legyünk ott minél többen, hogy bár a templom áhítatában minden ünnepléstől tartózkodnunk kell, jelenlétnkkel fejezzük ki hódolatunkat iránta.

— **Kölcsey Sándor polgármester** Budapesten. Dr Kölcsey Sándor polgármester kedden reggel Budapestre utazott, ahol hivatalos ügyekben folytat tárgyalásokat.

— **Aláírták a Déri György adományozási szerződést.** Dr Balogh Sándor főjegyző, kultúrtaácsnok és Sőregi János múzeumigazgató, mint beszámoltunk róla, hétfőn Budapestre utaztak, ahol a város nevében dr Balogh Sándor és Sőregi János, az ajándékoztatók részéről Déri György és hitvese írták alá az ajándékoztatói szerződést.

— **Schuller festőmester** lakását Hatvan uca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

— **Farkas ref. püspök az állástalan segédlelkészeknek átképzést ajánl.** Farkas István református püspök az egyik egyházi lapban felhívással fordul az állástalan lelkészekhez. A püspök a következőket írja: A legilletékesebb helyen eljárjam, hogy ha nem lelképásztörő, de más, a magyar fajtát és hazát szolgáló őrtállóhelyek előteremtéséről gondoskodhasunk. Szeptember körül új átképző tanfolyamok nyílnak, szövetkezeti vezetőknek, ellenőröknek, gazdasági és ipari központok tisztviselőinek képezhető ki magukat a munkában nem válogató, a maguk lábán megállni akaró állásnélküli segédlelkészek.

— **A debreceni városi Zenekola gyermekkara** f. hó 18-án, áldozóestűrtökön d. u. 7 órakor rendezi előadását a Zenekola disztermében. Előadásra kerül a „Szépen szóló szölvő”. Magyar énekes mesejáték. Székely népmeséből és népi dallamokból feldolgozta Elefánthy Sándor. Hangszerelte Szabó Emil. A műsoron kórusok, népi játékokon kívül még bemutatkozik a Zenekola furulya (block-flöte) együttese. Bemutatóra kerül Szabó Emil erre az alkalomra írt furulya szvitje is.

50.000—100.000 P-vel esendestársat keres rentabilis vállalat. „Készpénz” jellegre a kiadóban.

— **Gyorsirástanulás, gépirástanulás** megkezdhető a Naményi Gyorsíróiskolában. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. (Rákóczi uca 17. szám.)

— **A Kollégium egyházzenei hangversenye május 14-én lesz a református Nagytemplomban.** Előadásra kerülnek a Kollégium történetével összefüggő régi egyházi énekek, Baja Mihálynak a Kollégium jubileumára írt ünnepi költeménye és Kodály Zoltán Psalmus Hungaricus. A világhírű művet, amely Debreczenben először adatik elő, a szerző személyesen vezényli. A templomi hangverseny pontosan 6 órakor kezdődik. Jegyek 2 és 1 pengőért kaphatók Bertók, Csáthy, Harmathy, Méliusz könyvkereskedésben és a kollégiumi kapusnál.

— **Az önkéntesek május utolsó hetében elhagyják Spanyolországot.** A győzelmi felvonulást Madridban május 19-én tartják meg és utána hazavonulnak az idegen önkéntesek.

— **Zita királyné a Habsburgok ősi várában látogatást tett.** A régi vár Basel svájci város közelében emelkedik. A királyné egyik fiával, Róbert főherceggel járta be a régi várat.

— **Londonba érkezett Miklós román herceg,** aki négy hét alatt már másodjára látogat el az angol fővárosba. A látogatás, mint hivatalosan jelentik — magánjellegű.

— **A leégett „Paris” óceánjáró helyett** a francia kormány hasonló óriáshajót épít. Az építést rövidesen megkezdik.

— **Asztali-tennisz.** Szombaton és vasárnap a kat. polgári rendezésében folyt le a debreceni iskolák asztali-tennisz bajnoksága, melynek eredményei a következők voltak. Egyéni: 1. Miklós László kat. polg. 2. Rácz István ref. polg. 3. Steier Ernő zsidó gimn. Csapatban: 1. Kat. polg. (Miklós, Bicskei, Nagymajtényi). 2. Zsidó gimn. (Steier, Izsák, Katona). 3. Ref. polg. (Rácz, Pógyor, Tardi). Párosban: 1. Kat. polg. (Miklós, Bicskei). 2. Zsidó gimn. (Steier, Izsák). 3. Ref. polg. (Rácz Pógyor). A rendezés díszétet érdemelt.

— **Erdélyes, vérmes, kövér embe- reknél,** reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz kiadós bélürülést biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést és az anyagcsere s a vérkeringést az egész szervezetben megélelnti. Kérdezze meg orvosát.

— **Ajándéktehenek sokgyermekes kiscsada-családoknak.** Balmazújvárosról jelentik: A Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága kiadta a TEBE Országos Nyugdíjpénztára kísérői között a sokgyermekes családok ajándékteheneit. Ez a kiosztás svéd mintára a sokgyermekes családok támogatásának új formáját akarja megvalósítani. Megjelentek: Anna kir. hercegasszony, a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottságának védnöknője, József Ferenc kir. herceg és számos előkelőség. Hegedűs Lóránt üdvözlő szavai és Párniczky Edén beszéde után a kiscsada nevében Tar Sándor bérlő mondott köszönetet. Ezután a királyi hercegi pár körutat tett a birtokon, majd megtekintette az Országos Stefánia Szövetség Csecsemő- és Anyavédelmi Intézetének itteni telepeit, amelynek működéséről Harsányi Béláné elnöknő adott tájékoztatást.

— **Rendkívül érdekes cikkben** számol be a Tolnai Világlapja új száma a tengeri ütközetek legféltettebb fegyverének a torpedónak a feltalálójáról, aki magyar ember volt.

— **Mindenki lehet hallerina.** Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— **Természettudományi Szakosztály a kollégiumi tanítóképzőben.** Most tartotta a ref. kollégiumi tanítóképző intézet Természettudományi Szakosztálya záróülését. Ez az egyesület, amely ez évben alakult, olyan célt tűzött ki maga elé, amely méltó a Kollégium 400-ik évéhez: tanulmányozni, kutatni és ismertetni környékünk természeti kincsét. A Természettudományi Szakosztályt Papp Károly V. o. tanuló, — ki a tudományos etimológiában fiatal kora ellenére is szép eredményt ért el — ez év folyamán alapította. Buzgólkodásának eredménye a semmi-ből, fillér nélkül összehozott könyvtár, amelyet dr. Kolosváry Gábor egy. m. tanár és dr. Krepuska Gyula támogatásával tudott összeállítani. Ez az első év mint egy alap, egy mintakép szolgálja a Szakosztály eljövendő tagjait. Három hónap alatt 26 előadás hangzott el, melynek nagyrészt Papp Károly, Pápay Sándor V. o. tanulók és Nagy Kálmán I. o. tanulók szolgáltatták. Tartottak vetítettképes előadást is többet. Kérlemük csak egy van — mondják. — „Nagy ambícióval akarunk dolgozni, melyet megmutatunk akkor, amikor 126 taggal alapítottuk meg szakosztályunkat. Pusztán jólelkű támogatóink, ismerőseink és a természetszerető barátainkat akarjuk kérni arra, hogy bennünket támogatásukkal — Reméljük, e lelkes csoport kérése és munkája megértésre talál.

— **Az új hajdúdorogi püspök felszentelése.** Dr Dudás Miklósnak, a Szent Bazil rendjéből a hajdúdorogi görög szertartású katolikus egyházmegye élére kinevezett új főpásztornak püspökké felszentelése május 14-én, vasárnap lesz Máriapócson, a bazilita szerzetesek ottani templomában. A felszentelés délelőtt 9 órakor kezdődő főpapi szent mise keretében fog megtörténni. — A felszentelés szertartását dr Papp Antal c. érsek, a miskolci apostoli kormányzó főpásztora fogja végezni, akinek Kriston Endre püspök, egri nagyprépost és dr Meszlényi Zoltán, a hercegprímás segédpüspöke lesznek szentelő társai.

Sebők Márta

bakfis, gyermek- és fiúruha szalonját Rákost Jenő u. 7. (félemelet) helyezte át.

— **Dr Rugonfalvi Kliss István** fogorvos József kir. herceg-u. 7. sz. (I. em.) alá költözött. Rendelését ismét megkezdte.

— **A székely hadosztály emléknapja.** A székely hadosztály vasárnap tartotta emléknapját. A fásori református templomban Szabó Imre mondott emlékbeszédet, majd a fásori iskola dísztermében Szentkereszthegyi Kratochvill Károly, a székely hadosztály és Erdély volt katonai parancsnoka emlékezett meg a hadosztály példaadó ellenforradalmi szelleméről. Ezután a tisztújítás következett. Elnökké Kratochvill Károlyt, elnökhelyettesé vitéz Nagy Pál nyugalmazott altábornagyot, alelnökké vitéz Holényi János ny. tábornokot, Kovácsny Vén István ny. ezredes-hadbíró, vitéz nemes Ruskay Gyulát és vitéz Görgényi Imre ny. ezredeseket választották. Ügyvezető alelnök Görgy Lajos ny. tábornok lett.

— **Felhívjuk a debreceni hadigondozottak** (hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva) közül mindazokat, akik gyáranál, vállalatnál és iparüzemnél bármiféle munkát hajlandók elvállalni, hogy összefrassuk végett Csoportunk irodájában (Kossuth u. 43. sz. alatt) sürgősen, de legkésőbb f. évi május hó 15-ig a saját érdeklükben feltétlenül jelentkezzenek. A már munkaképtelen szülő helyett a családfenntartó nagykorú gyermekek is jelentkezhetnek munkavállalásra. Azok is jelentkezzenek, akik csoportunknak nem tagjai. A HONSZ. csoport Elnöské.

— **Romantikus hangverseny a Zenekolában.** A Városi Zenekola május hó 12-én, pénteken este 8 órakor rendezi akadémista növendékeivel Chopin, Schumann, Schubert, Brahms, Lalo, Ernst műveiből összeállított hangversenyét. Ingyenes jegyek igényelhetők a Zenekola titkári hivatalában naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Vár-u. 1. (Telefon 33—96.)

— **Bukarestbe német mérnökök érkeztek.** Bukaresti jelentés adja hírtül, hogy 70 német mérnök érkezett Bukarestbe, akiket ünnepélyesen fogadtak a pályaudvaron. A német mérnökök csoport az első, amely a német-román kapcsolatok kimélyítését tanulmányozza. A németek résztvesznek a katonai díszszemlén, majd az olajvidékre utaznak.

— **Egy spanyol expresszvonat kisklott** Canpesa mellett. A kisklónak igen sok halálos áldozata van. A szerencsétlenség okát még nem tudták megállapítani.

— **A németek nem indulnak a lengyel vitorlázóversenyen.** Varsói jelentés szerint a lengyel vitorlázó repülőversenyre, melyet Lengyelországban rendeznek meg, a németek is beneveztek. A versenyt, mely világbajnoki mérkőzésnek indult, elhalasztották, mert a németek nem indulnak, már pedig a németeknek van a legjobb versenyző gárdája és az ő gárdájuk kezén van a legtöbb jó vitorlázó repülőgép.

— **Molotov cseh származású és jól ismerik** Prágában még abból az időből, mikor megvolt a cseh-szovjet orosz követség. Igazi nevén Skryabinnak hívják. Valószínűnek tartják, hogy nem lesz sokáig külügyi népbiztos.

— **Földalatti kábel lefektetése közben aranyat találtak** Salisbury város egyik háza alatt. A gazdag aranyrét kibányászására a házak tulajdonosai a környéken kutatómunkát igényeltek jelentettek be.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kolozs Sándor tanító, Hajdúszoboszló, fiú Sándor, Kun Gábor földműves, Hajdúhadház, fiú Miklós és Róza (ikrek), Nagy József cipész, Honvéd uca 70., leány Mária, Nagy László cinkografus, Veres uca 24., leány Jolán, Goda Sándor gyár-munkás, Bellegelő 106., leány Magdolna, Rácz Jenő fényképész, Csillag uca 92., fiú Jenő, Eszenyi József földművelő, Pallag, leány Olga, Varga József gyár-munkás, Balaton uca 35, fiú Sándor, Kövér István gazdasági eselőd, Bánk 118., leány Katalin, Béres István gazdálkodó, Cucca 16., lány Julianna, Katona István napszámos, Malvin uca 41., leány Róza, Németi Gábor földműves, Kishegyes 44., leány Róza, Magyar Gyula napszámos, Tisza fürdő, fiú Gyula, Juhász György tehénész, Mikepéres, fiú József, Csizmadia József napszámos, Epreskert u. 9., leány Erzsébet, Rózsa István tuvaros, Kunhalom uca 18., leány Maria, Varga Lajos napszámos, Fürdő u. 5., leány Zsuzsanna, Gúta István földműves, Géza uca 14., fiú István, Fehér Imre ref. lelkész, Csengerujfalu, leány Mária, Dr Módos László ref. lelkész, Nyil uca 108., fiú László. — Deczki Lajos munkás, Kemény Zsigmond uca 6., leány Margit, Dr Simon Béta orvos, Tiszafüred, leány Gabriella.

Eljegyzés: Tóth Bálint földműves-Novak Mária, Tegez uca 44, Bódi Antal sziggyártó, Baross uca 26. — Elek Etelka, Kossuth uca 5, Diószegi Andras gazdálkodó, Károly Ferenc József ú 66. — Szendrői Julianna, Maróthy György uca 11. Bözörményi István frogépműszerész, Kapitány u. 10. — Karakas Erzsébet Beresényi uca 10. Fülöp Imre cipész, Vasvári Pál uca 12. — Végh Eszter, Jókai uca 42. Pajor János órásszegő, Csillag uca 50. — Bor Róza Honvéd uca 56. Grósz Farkas aranyműves, Varga uca 45. — Antal Irén, Klapka uca 51. Fehér Elemér kőműves, Vasvári Pál uca 8. — Ombódi Mária, Vigkedvő Mihály uca 49. T. Kiss Lajos kisképlő—Pinczés Mária, Csapó 2.

Házasságkötések: Áron Sándor okl. gyógyszerész, Szilvásvárad—Grósz Erzsébet, Kiskunhasas. Kiss Lajos ref. segédlelkész, Pacsirta uca 49.—Mészáros Gizella, Kigyó uca 53. Grecz József gépész—Pinczés Piroška, Délsor 3. Klein Mihály tollkereskedő, Nemzetőr uca 3—Tischler Irén, Újfehértó, Lovász Lajos műlakatosmester, Beresényi uca 59.—Tóth Julianna, Kigyó uca 3. U. Gál Lajos földműves, Bellegelő 105.—Csengeri Piroška, Bellegelő 105.

Halálozások: Lipsitz Irén 29 éves, József kir. herceg uca 56. özv. Nagy Józsefné ref. 70 éves, Garay u. 11. szám. Fülöp János kertésztanuló ref. 19 éves, Apaffy uca 49. Szücs Gergelyné ref. 74 éves, Galamb uca 6. sz. Gömőri Ilona htb. ref. 13 éves, Tancsics uca 49. Grósz Jenő lókereskedő 47 éves, Széchenyi uca 5. Titz Mária háztartási alkalmazott rk. 17 éves, Taksony, Péntek Sándor gyári munkás, ref. 63 éves, Legányi u. 37. sz. özv. dr Rózsa Mórné 74 éves, Széchenyi uca 27. Vágó János ref. 11 hónapos, Erzsébet uca 115 sz. Sarkadi István kisképlős, ref. 53 éves, Kigyó uca 39. Laczkó József ref. 13 hónapos, Veres, Krempel Májor kádármester, rk. 84 éves, Augustia szanatórium, Özv. Angyal Ferencné 47 éves, Vendég uca 46. Keeskméthy M. Lajosné ref. 78 éves, Rákóczi uca 10. Bereczki Zsuzsanna szegényházi ápoló, ref. 75 éves, Kishegyesi út 40. Szabó István városi kézbesítő, ref. 28 éves, Apaffy uca 16

GYÁSZ PROVÁT

Sarkadi István meghalt

Sarkadi István földbirtokos, a ref. egyház presbitere, törvényhatósági bizottsági tag elhunyt. A református egyház buzgó munkáját vesztette el személyében.

Sarkadi István hosszú időn át a város közéletében is élénk szerepet játszott, pártjának hű vezetőségi tagja volt. Halála széles körben keltett mély részvételt.

Temetése szerdán délután félnegy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. (Lakás: Kigyó uca 39. sz.) — A temetést: Csurka temetkezési vállalat rendezi.

Polgár Keeszkés József gazdálkodó, 60 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön két órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakása: Jókai uca 42. Gebauer-cég rendezi.

Barna József 74 éves, temetése szerdán délután három órakor lesz a 4. sz. teremből, görög katolikus szertartással. Temetést Csurka temetkezési vállalat rendezi.

Laczkó László volt eséplőgéptulajdonos és géplakatosmester, 84 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután félnegy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, református szertartás szerint. Lakása: Bethlen uca 48. sz. — Pusztai temetkezési intézet.

Antal Erzsébet 32 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félöt órakor lesz a Köztemető II. A sz. ravatalozó terméből, római katolikus szertartással. Lakása: Zrínyi uca 41. Pusztai temetkezési intézet.

Jeremiás Géza 13 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 4. sz. teremből. Lakása: Klapka uca 16. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Sírkövek

műköből, faragott fa és deszka és minden más építési anyag, mész, cement stb., stb. és ezenkívül használt lépcsők, mészalak stb.

Debreceeni Műkögyár R. T.

Fürdő uca 3. szám alatti telepen.

— Jómunkás fodrászsegédet felvezek, Soltész, Nap uca 27. — 631

— Kézilányok, szabóságba felvétetnek. Ugyanott férfi munkások is. Eisner, Csapó uca 16., udvarban, 632

— Rendőrségi hírek. Illyés Sándorné, Zöldta uca 11. alatti lakostól kőtözködés közben az erkélyre kitétt ékszerdobozból ellopták rubinkövekkel ékített aranykeresztjét. — Czibere Anna, Mester uca 4. alatti fűszerkereskedő alkalmazottól, alkalmaztatási helyén, aktatáskájából 10 pengőt elloptak. — A postaigazgatóság feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a Pavillon-laktanya és Csapókeret közli útvonalon a 14—15 telefon oszlopon két nagy szígtelőt, dobálás útján megsrongált.

— Az idegrendszer megbetegedéseinek kezelésében a bélműködés elrendezése a tisztán természetes Ferenc József keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorral egy kis pohárral bevéve —, sok esetben elengedhetlenül szükséges! Kérdezz meg orvosát.

DOJARÁS

Hazánkban a nap folyamán tovább folytatódott a zivataros esők. Reggel héttől este hétig Szegeden 32, Budapesten 8, Nagykörösön 7, Ogyallán és Kassán 6 milliméteres zivataros eső hullott, Szegeden jégeső is esett. A felmelegedés országsszerte 18—22 fokig emelkedett.

Jóslás: Mérsékelt szél, több helyen eső és zivatar, a hőmérséklet kissé esökken.

— Mentőhírek. Kovács Róza, Egymalom uca 8. szám alatti napszámosnő kedden délelben az Egymalom és a Rákóczi uca sarkán hisztériás rohamban összeszett. A járókelők kihívták hozzá a mentőket, akik magához térítették és saját lábán hazament. — Bécsi Jozefa, Főlegyházi Tamás uca 33. szám alatti cipőfelsőrészkesztő-tanuló, délután a Csapó uca 28. szám alatti házban a tejcsafekakát elakarta helyezni a poleon, de elejtette és kezét, lábát összeforrázta. A mentők részvették orvosi kezelésében.

— Angol fontok a cipőben. A határ-állomáson szolgálatot teljesítő valuta-detektívek elfogták Máté Sándor Tamás 34 éves magántisztviselőt, aki a cipőjében elrejtve nagyszegű angol fontot és pengőt akart kicsempészni az országból. Mátét feltartóztatták, majd Budapestre vitték, ahol a valutaügyszégen kihallgatták. Ennek során kiderült, hogy Máté ez év tavaszig egy nagy textilgyár tisztviselője volt. Miután megvált állásától, valutaüzrekekkel lépett összeköttetésbe s tőlük szerzett különböző valutákat. — Legutóbb nagybősszegű fonthoz jutott, ezt akarta kicsempészni az országból. Megállapították azt is, hogy máf nagyobb összegű pengőt is kiájánlott. A bünygyben a nyomozás tovább folyik, hogy megállapítsák kik voltak a bűntársai, kik bocsátották a rendelkezésére a pénzt és kiktől vásárolta zughban a valutákat.

— Dányi József dr pénzügyi főtanácsos, a kassai pénzügyigazgatóság vezetője beszámolót készített az adóbefizetésekről. A beszámoló szerint az elmúlt 4 hónap alatt Kassán összesen 705 ezer pengő folyt be. Az adófizetések mérlege igen kedvezően alakult.

— A bukaresi tábla elnökét, Liclut haláltokozó testisértés miatt letartóztatták. A törvényszék a letartóztatási végzést helybenhagyta.

— Marosszentkirály erdélyi község határában négy gyermek egy tűzérési löveget talált. Szét akarták szedni, a gránát azonban felrobbant s két gyermeket megölt, kettőt súlyosan megsebesített.

— Az olasz Dopolavoro és a magyar „Beesüld a munkát” szabadidő szervezet között megállapodás jött létre, melynek lényege az, hogy a két nemzet hazafias munkásainak érintkezését valamint a csere tanulmányutakat állandósítsa. Ennek eredményeként a nemzeti munkaközpont június elején az olasz munkásoknak mintegy 450 főnyi csoportját látja vendégül. — A részletkérdések megbeszélése céljából szerdán reggel repülőgépen Budapestre érkezett Armando Fraschetti, az olasz hivatal szabadidő szervezet igazgatója.

— A Hamm melletti Bockum-Hüvelben a Radvod bányában kedden bányalégrobbanás történt. Három ember meghalt, négyen súlyosan és tizenhelen könnyebben megsebesültek.

— Belgrádi politikai körökben úgy tudják, hogy Pál kormányzóherceg június elején Berlinben hivatalos látogatást tesz.

x Kifogástalanul fest, tisztít Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztítás, vasalás 3 P.

MOZI

A malakkai asszony

A Vigszínház mozgó filmje.

Számunkra túlagoson idegen eseményű s annyira valószínűtlen mesejű film, hogy még a legönben kitűnően, hangulatosan vászonra vitt exotikus millió sem tudja elfogadhatóvá tenni. Pedig a rendezés ügyesen állítja be a történetet, a titokzatos India világába, pompások a szebbnél-szebb kikötői felvételk s egy te-bilineselő hajóút képei is igyekeznek kárpótolni a nézőt. A kíséző hirdő ellenben a legfrissebb eseményekkel, a Nemzetközi Vásár képeivel, a magyar államterfiak berlini útjának beszámolójával — különö.

SPORT

Sporthíradó

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelentő:

A vasárnapi keleti amatőrbajnoki mérkőzések során Nyírbátorban a Báthori SE 5:1 arányban kikapott a püspökladányi MAV-tól. A ladányi csapat a régi nevek helyett több új játékos, fiatal újoncokat szerepeltetett, akik jól beváltak. Az 5:1-es gólarány kifejezi az erőviszonyokat.

Másodfokon elutasították a Ferencváros óvását a Nemzeti ellen s marad a pályán elért 3:3-as eredmény. A Ferencváros azért óvott, mert a 11-es elrűgásánál, amit Kiszely kapufának lőtt, a pályán tartózkodott Sztancsik, akit pedig kiállított a játékvezető, ami pedig szabálytalan. A fellebbezési bizottság kivizsgálta s megállapította tény az, hogy a pályán volt Sztancsik, de a télpálya közelében s nem a kapu körül, tehát semmi befolyással nem volt a büntetőrűgásra és így nem változtatta meg az eredményt s ezért hagyta helyben a pályán elért eredményt. További fellebbezésnek nincs is helye. A Ferencvárost érzékenyen érinti ez és most Újpest bajnoki esélyei nőttek meg. Viszont sport-szempontról jobb s szebb a bizottsági döntés.

A május 18-iki felvidéki műsor körül nagy a bizonytalanság: Ungvárott a keleti válogatott, vagy a Nemzeti szerepelne, Munkácson a Budapesti LASz válogatott, Beregszászon a Hungária, De ez még változhat a héten.

Újpestnél három sérült van vasárnap a Phöbus mérkőzés után, Zsengellér Ádám és Szalay, Zsengellér sérülése látszik a legkomolyabbnak, a bal bokáján van kis ömleny, három napra befekszik a sportszanatóriumba, de Debrecenben Zsengellér, Ádám és Szalay több mint bizonyos, hogy játsszani fognak.

A góllövő listán Zsengellér vezet 40 góllal, második Kolláth 19, Kiszely 18, Sárosi 17, Toldi, Nemes, Solti, Pálya 16, Jakab, Fekecs 13. Vasárnap Debrecen is láthatja Zsengellért a góllövő lista élén állót, de remélhetőleg itt nem sok gólt fog rugni. Vagy nagyon sokat??

A vasárnapi amatőrműsor (Kelet, május 14), I. osztály: Nyíregyháza: NYTVE—DMTE: dr Csaba, Püspökladány PMÁV—Kisvárdai KLE: Horányi, Mátészalka MVTE—NyKISE: dr Nagy, Karcag KMOVE—MTK: Farkas, Nyírbátor—Báthori SE—

DVSC II.: Szamosvári. — II. osztály: Debrecen DMTE II. — DEAC II.: Piller Balmazújváros BSC — MOVE Hajdú-Böszörményi TE II.: Kovács, Derecske DMOVE — Dobányvári DSE: Takács. — Ifjúsági: DVSC Ifj. — Rákóczi: Kovács A, DMTE — Tegláskerti Sárosi.

Felvidéki kupa: Munkács MSE — Ungvári MTE: Ferenczy, Ungvár Rusj — Beregszászi FTC Dobrovolszky Ungvár UKMSC — Csapi SE: Györffy, Várpálánka V. Turul — Ungvári AC: Weinberger Béla dr.

A PIARISTA GIMNAZIUM USZÓ HÁZIBAJNOKSÁGA

Most tartotta meg a piarista gimnázium sportkörének úszószakosztálya házi úszóversenyét a városi fedett uszodában, Schmiedt Gyula testnevelési tanár vezetésével. A verseny egyébként A és B osztályok közötti pontverseny is volt:

Eredmények: 100 m. hát (bajnoki): 1. Puskás Pál VI. B 1.27.5. 2. Pusztai József VI. B 1.33.2. 3. Varga Antal I. ker. 1.43.

66 m. hát (1924—25): 1. Mohácsy Jenő IV. B 0.59. 2. Fűsek Jenő I. ker. 1.01.2. 3. Holsinger László II. B.

100 m. hát (1922—23.): 1. Pusztai József VI. B 1.33.2. 2. Varga Antal I. ker. 1.43.

200 m. mell (bajnoki): 1. Felföldy László VI. B 3.47. 2. Molnár Pál VII. A 4.02.

66 m. mell (1924—25.): 1. Berger Péter IV. B 1.05. 2. Kovács József IV. B 1.07. 3. Felföldy György I. ker. 1.10.

100 m. mell (1922—23.): 1. Tóth Ernő VII. B 1.40. 2. Földes István VII. B 1.42.2. 3. Lengyel Emil I. ker. 1.51.7

100 m. gyors (bajnoki): 1. Puskás Pál VI. B 1.13.5. 2. Pusztai József VI. B 1.22.8. 3. Varga Antal I. ker. 1.24.

66 m. gyors (1924—25.): 1. Fűsek Jenő I. ker. 0.48.9. 2. Mohácsy Jenő IV. B 0.49. 3. Felföldy György I. ker. 0.59.

KÖZGAZDASÁG

Sok az idényárú

Tök és karfiol a piac újdonsága

Roskadozik a piac az idényárúknak a spenótjától. Mindenütt saláta hegyek, spenót, sóska-kosarak, színültig megleve, újhagyma, retek. Nem panaszkodhatnak az eladók, hogy nincs mit árulni, de nincs oka a vevőnek sem, hogy nem tud mit venni. *Megjelent, elég korán a tök is a piacon. Inkább csak mutatónak hoztak fel belőle a darabot, mert nem hisszük, hogy valaki egy kiló tökéért 1.30 fillért fizessen.* A másik újdonság az olasz karfiol. Szép keményfejú, üde zöld, nem látszik meg rajta a hosszú szállítás, éppen olyan mintha most húzták volna ki a földből. Drága, kilogramja 4.20 P. Napról-napra egyre több az uborka. Annyi van, hogy nagy mennyiségben szállítják Budapestre, mert ott jobban megadják fizetni a kilonkénti 80 filléres árat. Kevés az olasz zöldborsó. Úgy látszik nem kifizető a Debrecenbe való hozatala, mert alig volt egy pár kiló belőle. Egy hét múlva itt a magyar borsó, ami lényegesen olcsóbb lesz. Egy kiló ára 1.40 P. Primör még mindig az újkoralábé, az ára tartott 20 fillér egy fej belőle. A téli árúknak úgyszólván semmi forgalom nincs, minden a régi áron eserél gazdát.

A baromfi piacon sok csirke volt, de még mindig nagyon gyéren vásárolják, mert az ára, annak ellenére, hogy most már sok van, nem olcsóbbodik. A többi baromfi fajta aránylag olcsó. Tyúkot vásárolnak a legnagyobb mennyiségben.

A gyümölcspiacon a pöszmété csak az első tavaszi gyümölcs. Aprószemű,

100 m. gyors (1922—23.): 1. Pusztai József VI. B 1.22.8. 2. Varga Antal I. ker. 1.24.

3x100 méteres vegyesfajta: 1. B osztályok I. csapata Felföldy L. Pusztai J., Puskás P., 5.06.2. Pontverseny állása 31:3 a B osztályok javára.

A nyerevényeket dr. Báthory József igazgató, a folyó hó 18-iki tornaviszgán nyújtja át, ünnepélyes keretek között.

Az intézet gyors- és hátuszói kitűnőek, a melluszóknak erősödniek kell, akkor bizakodva nézhetünk a június 1-iki KISOK verseny elé, melyet az idén a piarista gimnázium rendez.

Egyébként fel kell említenünk a KISOK ama serelemes intézkedését, hogy a 400 méteres gyorsúszást első számnak veszi fel. Ezzel megakadályozza, hogy a gyorsúszók mind a 100 mind a 400 méteres versenyben rajthoz álljanak.

A DVSC-DI MÁVAG mérkőzésen megismétlődött a Boeskaik-Nemzei mérkőzés fényképtörténete. A Boeskaik Pásztói igazolványát felejtette otthon és kénytelen volt lefényképeztetni a csapatot. Óvás is lett belőle, a Zugló óvott. Most a DVSC-t érte hasonló baleset, Bihari fényképes igazolványát nem tudta felmutatni a játékvezetőnek és kénytelen volt a DVSC is lefényképeztetni a csapatot. A DI MÁVAG nem akar óvni sem, mert nem tartja sportszerűnek ezt.

A KISOK bajnokság során a Tanító képezde 3:0 arányban legyőzte a ref. főgimnáziumot. A mérkőzés érdekessége a második félidő 32 percében eltörtött a ref. főgimnázium által védett kapufa és mivel nem tudták rendbehozni, a mérkőzés abbamaradt.

A főiskolai labdarúgókerethe a DEAC-ból senki sem került be, Fábrián József szövetségi kapitány megnézte vasárnap a DEAC-NyKISE mérkőzést és úgy látszik nem talált megfelelő főiskolást a DEAC-ban.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőpiac:

Rozs júniusra: 14.57, 14.58, 14.28, zárlat 14.28—14.30 P.

Tengeri májusra: zárlat 17.15. — Júliusra: 17.75, 17.78, 17.60, zárlat: 17.60—17.61. Augusztusra: 18.10, 17.93, zárlat: 17.88—17.90.

A készrúpiacra tengeriből nagy a kínálat az ára 10—15 fillérrel vissza esett, a rozsol 10 fillérrel alacsonyabb áron jegyezték, a zabot is 10 fillérrel olcsóbban adták. A többi terményárak árai változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.30—20.82, 78 kg 20.50—21.00, 79 kg 20.70—21.26 80 kilós 20.80—21.30. — Felsőtisza: 77 kg 20.10—20.65, 78 kg 20.30—20.85, 79 kg 20.50—21.05, 80 kg 20.60—21.15 rozs pestvidéki 14.40—14.65, rozs más 14.55—15.10, takarmányárpa elsőrendű 18.00—18.45, sörárpa kiváló 20.50—22.00, prima 19.25—19.75, zab elsőrendű 22.60—22.75, középminőségű 22.45—22.60, tengeri 16.85—17. korpa 14.00—14.10, 8-as liszt 16.30—16.50 pengő mázsánként.

Szereltem tüzön-vizen keresztül

Regény — Jelen: Székula Jenő

(16)

— Hát így akar odamenni? Mámorosan?

— Nem én. Hanem meggondoltam a dolgot. Oda sem megyek.

A vörös ügyvéd méregbe gurult. Onnan lehetett látni, mennyire mérges, hogy szeplőkkel és vörös szőrpamacsokkal tarkított fejebűjé lángpiros lett, mint a gleeeser napfölkölte idején.

— Ember! — bömbölte. — Negyven ezer pengőt ki akar dobni az ablakon?

De a kis báró esőkönyösen hajto-gatta:

— Meggondoltam a dolgot. Nem vagyok cirkuszi pojáca, hogy pénzért mutogassam magam. Eenyire mégsem alázhatja meg magát egy Detreházy. Ha tetszik Mac Kaynak a kastély, úgyis meg fogja venni magáért a kastélyért. Nem az én szeméim miatt.

— De ez lehetetlen! — pattogott az ügyvéd. — Már bejelentettem Mac Kaynak, hogy együtt vaesorázunk. Nem lehet ilyen előkelő embereket felültetni. Nekünk ott kell lennünk Lepencén délután hatra. Kell!

— Menjén el maga egyedül.

— Egyedül? Akkor az amerikai nem fogja aláírni a szerződést.

— Vigye magával Gyurit.

— Az inasát?

— Ugy van. Mindegy, hogy én megyek el, vagy az inasom. Majd bemutatja őt Detreházy Pálnak, ha ilyen kiesésen múlik a dolog. Gyuri amúgy is hasonlít rám. Más kor is helyzetfeszített, mikor valami kellemetlen urat kellett fogadni a lakásomon. Hát fogjuk rá, hogy ő a Detreházy. Az amerikainak mindegy, ő ugysem lát engem soha. Nekem is mindegy. A Gyurinak is mindegy.

Az ügyvéd gondolkodóba esett:

— De Gyuri elszólhatja magát. Nem elég intelligens. Fölsülünk vele. Végre is paraszt.

— Intelligensebb nálam is — vállalta be megható szerénységgel a báró. — Angolul is jobban beszél. S meglehet, hogy paraszt, de én még jobban paraszt vagyok olyankor, ha már sokat ittam.

— Örültség! — mormogta az ügyvéd, aki már jutalékát kezdte

SERTÉSVÁSÁR.

A kedden tartott berecsevárosi sertés vásárra felhajtottak összesen 599 darab sertést. A vásári állományból angol hússertés 274 darab. Az irányzat változatlan. Árak: I. szedett sertés 95—100 fillér, II. 88—94 fillér, III. 74—85 fillér, angol tőkesertés 92—94 fillér, márkázott exportzsír 149 fillér.

LÓ- ES SZARVASMARHAVÁSÁR.

A kedden tartott lóvásárra felhajtottak 543 darab lovat, ebből elkelt 121 darab. — Szarvasmarhát felhajtottak 2219 darabot, elkelt 810 darab. Árak: elősúlyban kilonként értendők. Jáminőségű vágómarha 40—52 fillér, közepes minőségű 30—40 fillér, vágómarha 30—40 fillér, silány 23—30 f., borjú 56—80 fillér, növendékmarha 38—50 fillér, tinó, ökör 45—58 fillér, fejőstehén darabonként 230—460 P. Lóárak: vágóló 65—125 pengő, silány igazló 75—160 pengő, közepes igazló 165—286 pengő, jó igazló 290—450 P., kocsiló 450 pengő és azon felül. — Az irányzat élénkülő.

felteni. (Csinos summácskát tett volna ki az is: körülbelül négyezer pengőt.) — A báró ur nemcsak maga követ el örültségeket, hanem engem is magával ránt a legvadabb örültségekbe.

De rájött maga is, hogy ez az egyetlen megoldás. A kisbárót lehetetlen elvinni Mac Kayékhoz ebben az állapotban.

— S hol van Gyuri?

— Odaát a víziházban. Kimenőt adtam neki.

Ekkor küldték el Meder Gyurit. Visszavonultak vele tárgyalni. A vörös ügyvéd izgatottan hadonászott kezével. A kisbárónak is piros volt az arca. Gyuri sokáig nem tudta megérteni, hogy miről van szó. De még utána is makacs-kodott. Nehezen állott kőtelnek.

— Nem esalás az, ha én bárónak adom ki magamat?

— Már hogy volna esalás, ha az urad fölhatalmaz rá.

— De rájöhetnek a turpisságra. Kidobnak a kastélyból — aggodal-maskodott Gyuri. — Még talán meg is vernek.

— Ettől ne félj! — biztatta az ügyvéd. — En is veled megyek.

— Ebben a ruhában menjek?

A báró végigméregette tetőtől talpig:

— Nem! Előbb hazaviszünk autón. Kinyithatód szekrényeimet és kedvedre válogathatsz legszebb öltönyeim közül. A vaesorán csak arra vigyázz, hogy minél kevesebbet beszélj. Ügyelj a nyelvedre. Hallgatni arany! S ha megszólalsz, ne mondj ostobaságokat, mert amilyeneket én szoktam mondani.

— S a jutalom mi lesz? — kérdezte Gyuri inkább tréfásan.

— Visszakapod az ezrest, amit a napokban kölcsönvettem tőled — felelt a báró.

Ez hatott.

Amikor Gyuri visszament a víziházba, hogy összeszedje ökömök-ját, a folyosó korlátjánál titokzatos areal félrehúzta Buek Lary. — A sötétbrázatú bozmatador a koesmában a szomszédos asztalnál ült és egyes szófoslányokat elkapdoshatott a beszélgetésükből, bár magyarul edes levelet tudhatott.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-59 telefonszám alatt meg tudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Gyümölcs és csemegéüzlet,
mel a Hungária palotából

69. sz. alá

(megyeházai szemben)
helyezem át. Kérem a n. é.
közönség további szíves párt-
fogását

Weisz Olga

Alkalmazást nyer férfi

Egy fiatal
fodrászsegéd állást ke-
res. Köszegi Imre. II-
Dorog I. ker. 99. 618

Megbízható
utazó bazárárúst felve-
szek. Szepeségi ucca
23. szám. 607

Alkalmazást keres férfi

Munkát keresek
reggel 9-től, délután 2
óráig, szabómunkát, s
kézbesítést, vagy bár-
milyen megbízást. —
Csonka József szabó-
mester, Burgondia 19.
606

Alkalmazást nyer nő

Németül
is tudó leányt keresek,
két gyermek mellé, aki
házi munkában is segít
lelentkezni: Kossuth u.
73. szám. 566

Ügyes
kézilányt felveszek var-
rodába, Csillag ucca 31.
628

Kiszolgáló
kisasszony, jó írással
felvétetik. Szöllősi tőzs-
débe, püspöki palota.
624

Varrólányokat,
angol-francia munkára
felveszek. Fisch női-
szabó, Piac ucca 44.
603

Férfiszabóságba
kézilány és kifutólány
vagy fiú felvétetik. —
Széchenyi ucca 10. 630

Ajánlat

Poloskairtást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelősség-
gel vállalja Kiss E. áno-
zó vállalat, Kígyó ucca
5. szám. 1476 5. 31

Női kabátot
Vágótól,
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala”
cianozó vállalattal. Rá-
kóczy ucca 9. sz. Tele-
fon: 14—27 sz.
1038 5. 29

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere,
eladás, kölcsönzés, al-
katrészek olcsón. Javi-
tások jótállással Eisen-
berger, Csapó ucca 101.
875 5. 13

Szücs
cianozási vállalat, Var-
ga ucca 10. 983 5. 15.

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kap-
hatók Hatvan ucca 70.
Telefon: 12-48. szám.
Őcska tűzhelyét bece-
rélem. 843 7. 15.

Költőzködéskor
villanókörtét átcsere-
ljük 20 fillérért. Gramo-
fonok, rádiók, dísztár-
gyak. Vagyonmentő, —
Ilunyadi ucca 18.
1371 5. 21.

Fáy-arekrémes
tégelyeket visszavesz —
Grósz Nagy Ferenc
„Aranyegyszervű”
gyógyszertára. (Szinház
mellett.) 1794 5. 30

Új cserépkályhák
raktáron. Atrakásokat
tefelősséggel vállal —
Laczkó cserépkályhás,
Hatvan u. 4. Telefon:
27—93. 1791 5. 28.

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asz-
tali tűzhelyek legolcsó-
bban. Csapó ucca 87. sz.
tűzhelyüzem. Használ-
tat becserelek. 424 5. 31

Szandálok
és cipők legolcsóbb be-
szerzése Ókrós sajátké-
szítményű raktárából,
Sas u. 1. 122 6. 2.

Takaréktűzhelyek
raktáron. Megrendelés-
re készítek. Nagyobb
kézikocsi eladó Kandia
ucca 15. 585

Gyönyörűen
tisztít gallérokat buda-
pesti tisztító és festő-
művek felvételi helye.
Kézimunkaüzlet Hat-
vas u. 16. 394

Vasárkák,
zománcozott tűzhelyek
kéménytoldók, függöny
rúdák, vendégágyak,
előnyös áron besze-
rezhetők Kormos Jó-
zsef vaskereskedőnél,
Csapó ucca 15. 1771 5. 27

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária panzióban, szo-
bák napokra és hónap-
számra, Ferenc József
út 59. szám. Telefon:
23-39. 800 vv.

Bútor

Antik komót
Wertheim-kassza, író-
asztal, háló, ebédőszek-
rény, konyhaberende-
zés eladó Dégenfeld-tér
6. szám. 1661 5. 7.

Autó, motor, kerékpár

Kerékpárját,
varrógépét felújítom,
tökéletesen kijavítom,
átzsírozom. Új kerék-
párokat, alkatrészeket
raktáron tartok. Nagy
István. Széchenyi ucca
6. szám. 274 6. 15.

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Eladó üzlet.
Betegség miatt fűszer,
trafik és egy jómene-
telű italmérés. Értekez-
ni lehet Fő ucca 125.
szám, Berettyószent-
márton. 226

Átadó üzlet, vendéglő

Egy
fodrászüzlet eladó.
Wesselényi ucca 123.
Buglyó. 626

Kiadó lakás kétszobás

Két uccai
szoba, konyha, reno-
válva, azonnalra kiadó.
József kir. herceg ucca
24. sz., fűszerüzlet. 622

I. emeleti
2 szoba, előszoba irodá-
nak, rendelőnek kivá-
lóan alkalmas, bérbe-
adó azonnalra is. Fe-
renc József út 69. szám
Ullmann. 621

Kiadó lakás háromszobás

Villa,
háromszobás, összkom-
fortos, parkirozott, —
gyümölcsösrel és szőlő-
vel beültetett 448 négy-
szögletes telken, villa-
negyedben, áthelyezés
miatt sürgősen eladó.
Ertekezni: Lajos király
tér 7. szám alatt 107 vv.

Három-
szobás parkettes fürdő-
szobás, gáz és villany-
nyal ellátott önálló vil-
lalakás Poroszlai út
26 alatt május elsejére
kiadó. Érdeklődni Tóth
és Schestvén Rt-nél. —
Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Lakást keres

Négyszobás

komfortos és tiszta la-
kást keres, lehetőleg a
belvárosban, vagy az
egyetem közelében, —
augusztus elsejére Cím
a kiadóban. 564

Allamvasúti
tisztviselő özvegye, két-
szobás, komfortos la-
kást keres, augusztus
1-ére. Ajánlatot a ki-
adóhivatalba „Egyedül
álló nő” megjelöléssel.
620

Butorozott szoba

Különbejárattú
uccai nagyon szép szo-
ba, bútor nélkül azon-
nalra kiadó. Rákosi Jenő
ucca 5. II. 10. 548

Központifutásos
kiseb szoba kiadó. —
Svetits-palota, I. lépcső
III. emelet 4. 619

Ingóság eladás

Üzletberendezés
modern galériával, esí-
galépesével, cukorka,
vagy illatszertárnak is
kiválóan alkalmas, —
Piac ucca 88 szám,
házfelügyelőnél. 506 vv.

Rézagy,
vitrin, szőnyeg, íróasz-
tal, duplaágyterítő, s
előszobafal, dísztár-
gyak, mokett abrosz, s
szelenterítő, virágáll-
vány, rádióasztal, bú-
torok, Arany János u.
28 szám, keresztpület.
623

Zündop
350-es, alighasznált,
sürgősen eladó. Csapó
ucca 6. Ugyanott szabó
tanuló felvétetik. 699

Óralánc,
rég, eladó. Ajánlatok
„16 grammos” a kiadó-
ban. 613

Boczonádi
42-es fekvő kaptárak,
Halastó ucca 10. 616

Vegyes

Eladó
istállótrágya, egész év-
re, Teleki 100. 455

„Öcsi” nevű
sárgafoltos, fehér, kur-
tafarkú him puli elve-
szett. Megtalálót jutal-
mazom. Dr Széll, Piac
ucca 77. 627

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAKI
AROMÁS ZAMATOS
KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
A YEVO ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Pincsihez
fajtisztá nőténynt ke-
resek pározásra. Ajánla-
tokat „Fizetek érte” a
kiadóba. 609

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácból, haza-
szállítva kapható Vágó
tűzfakereskedésében, a
Margit-fürdőnél. Tele-
fon: 16-24. 1677 5. 15.

Eladó házhely

Villatetek
egy 404, s egy 327 négy-
szögletes, a Lajos-király
téren, közművekkel, át-
helyezés miatt sürgő-
sen eladó Értekezni le-
het: Lajos király-tér 7
szám alatt. 107 vv

Eladó ház

Alkalmi vétel,
Csígekert ucca 9. B. sz.
ház, három szobával, s
konyhával, jóvízű kút-
tal, zöldős, gyümöl-
csös kerttel, virágos és
gazdasági udvarral el-
adó. Értekezni: Pé-
terfia ucca 12. ház-
tulajdonosnál. 576

Négyszobás
utcai fürdőszobás és
egy udvari fürdőszobás
lakással bíró 246 négy-
szögletes telekkel Teleki
ucca 77. alatti szép ház
— garázs is van benne,
— most olcsón megve-
hető. Tudnivalókat a
kiadóhivatalban. E 31

Kétlakásos
ház 129 négyszögöl te-
lekkel, Mórész u. 1. sz.
alatt olcsó áron áladó.
Bővebbet a kiadóban.
E 30

Egészséges
városrészen, Kom-
lóssy út 10. 519 öles
villatetek, két uccára
szól, eladó. Felvilá-
gosítás kiadóhivatal-
ban. E 28

Két
utca nyíló házastelek:
Borz u. 26 és Csap u.
39. 148 négyszögöl, több
kislakással olcsón el-
adó Cím a kiadóhiva-
talan. E 26

FIAT
Ballila csukott, kétajtós
alkalmi áron eladó. —
Szoboszlai, Széchenyi u.
24. 572

Eladó
ház a város szívében, 4
lakással, mindegyikhez
tűrdőszoba, évi 4000 P
Lérvédelemmel 364
aégyzögöl területtel.
Szép virágoskert, ötven
darab termő gyümölcs-
fa, baromfiudvar, sem-
pernova front. Első-
rendű tőkebefektetés,
Rákóczy ucca 35. szám.
Ertekezni 2-ik lépcső,
a tulajdonosnál.

Előnyös vétel!
Aki jó üzletet akar esí-
nálni, vásárolja meg a
Hatvan ucca egyik mo-
dern házat. Nagy 591
négyzögletes telek több
lakás van rajta, 4 szo-
bás, 4 hromszobás, 7
kétszobás és 7 szoba-
konyhás lakás, de még
ezenkívül 3 üzlethelyi-
ség is érbe van adva.
A ház havi jövedelme
most 909 pengő. A tu-
lajdonos eladná a há-
zat: Lajos király-tér 7
szám alatt. 107 vv

Boldogfalva
ucca 3. számú telek
245 ööl olcsón eladó.
Cím a kiadóban, E 24

Pompás
helyen szép telek ol-
csón megvehető. —
Komlóssy ut és Dóczy
u. között az Egyete-
mi Atlétkai Pályá-
val szemben fekszik
864 ööl. Három par-
cellában is eladó —
Cím a kiadóban. E 29

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró
293 négyszögletes telkes
ház méltányos áron el-
adó. Jókai u. 9-c. Köz-
lebbit a kiadóban.
E 27

Eladó állatok

Fajtisztá,
nagytestű bronzpulyka-
tenyésztőjás darabja 50
fillér. Saádné, Arad-
ványpuszta, Szabolcs.
Atvehető Debreczenben.
1218 5. 12

Szerkesztési felelős
PÁLFI JÓZSEF
Kiadási felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RESZVEHETŐTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.